

SOUBOR PŘEDNÁŠEK K SEMINÁŘI

interiery²⁰¹⁷

WWW.INTERIERY2000.CZ

NOVÁ KOLEKCE GARÁŽOVÝCH VRAT UNICO

DESIGN IVA BASTLOVÁ

Digitální tisk na vratové panely DURA PRINT
www.duraprint.cz

www.kruzik.cz

SEMINÁŘ „INTERIÉRY“ S PODPRAHOVÝM NÁZVEM „MYSLETE JINAK“

Známý citát Steva Jobse „Mysli odlišně a pak ještě jednou“ nám jednoznačně říká, že pokud budeme dělat věci jako ostatní, bude daleko těžší vyniknout. Provokativní téma letošního ročníku semináře „Interiéry“ je pro nás nesmírně důležité, neboť myslet jinak patří k základním pilířům kreativity, bez které se žádný designér nebo projektant neobejde. Je obecně známou pravdou, že pouze úspěšní lidé najdou odvahu myslet a jednat jinak, což koresponduje s cílem každé moderní školy - vychovávat odvážné, schopné a kreativní jedince, kteří jsou úspěšní ve svém oboru.

Jsem přesvědčený, že postjubilejní šestý ročník, který je charakteristický vstupem do období „školní zralosti“, bude velkou příležitostí pro většinu přednášejících a současně zážitkem pro všechny účastníky. Pro nás v roli pořadatelů je potěšující i vystoupení několika absolventů školy, kteří ještě nedávno seděli ve školních lavicích krásné funkcionalistické budovy v Resslově ulici.

RNDr. Jiří Homolka
ředitel VOŠ a SPŠ Volyně

OBSAH

Úvod	3
Veletrh Interzum	4
Made in Italy – Polaris	7
Fitness v kuchyni	8
Myslete jinak, za každou cenu?	10
Aplikace skla, jak ho neznáte	12
Vizualizace to nezachrání	14
Design za všechny peníze	17
I konkurence může spolupracovat	18
Ocenění RED DOT a jeho vliv na business	20
Průmyslová a autorská práva v designéřské praxi ..	22
Inspirojeme se leteckým průmyslem	24
Scale collection	26
Ergonomie – wellness – sauna	28
Nepropadejte barevným iluzím	30
Vybavení kanceláře a jeho vliv na výkonnost	34
Anders kochen – atypické kuchyně	36
Flexibilní sklo – design a zpracování	38
9 grids	40
Zlato v soudobém interiéru	42
Pohrajte si se stěnou	44
5 vychytávek do koupelny	46
Design za všechny peníze	48
Nejvyšší třídou lesku je Mat	50
Motivace bez motivace	52

ZÍSKEJTE OCENĚNÍ NÁBYTEK ROKU!

Termín pro přijímání přihlášek k ocenění NÁBYTEK ROKU 2018 je do 15. ledna 2018. Přihlášeny mohou být produkty, které vznikly v období předešlých tří let před vyhlášením ocenění NÁBYTEK ROKU 2018.

Ceny bude předávat vypisovatel ocenění, Asociace českých nábytkářů.

Více informací najdete na www.czechfurniture.cz a www.nabytekrroku.cz

Magazín Interiéry je mediálním partnerem této akce.

APLIKACE SKLA, JAK HO NEZNÁTE

Foto: archiv firmy

Mgr. Klára Soukupová

Sklo je nedílnou součástí interiéru mnoho let. Pro jeho dokonalý povrch, snadnou údržbu a nekonečné podoby jej lze využít prakticky pro jakoukoliv aplikaci. Změňte tradiční pohled a podívejte se na sklo a jeho využití z jiného úhlu.

STOPSOL

Skleněné dveře a dělicí příčky zdůrazňují prostor a umožňují vstup světla interiérem. Výběrem vysoce reflexních skel dosáhnete vzhledu od čiré průhlednosti až ke zdánlivě neprůhledné skleněné stěně s efektem zrcadla. Změnou intenzity osvětlení na obou stranách skleněné příčky můžete regulovat reflexi skla Stopsol a vytvářet tak nové hranice.

2

OLTRELUCÉ

„Myšlenka zkoumání expresivních možností skla ve snaze přesáhnout samotnou jeho podstatu byla fascinující. Pomáhat při tvoření nové vzrušující identity tohoto druhu skla byla strhující návrhářská výzva.“

autor vzorů Michele De Lucchi

Škála Oltreluce se zaměřuje na vedlejší efekt vzorů a představuje výrobek, jehož hra se světlem dává architektům a designérům skvělou příležitost vdechnout interiéru svou vizi. Lité ornamentní sklo dostává novou funkci: průsvitné vzory jemně filtrují světlo a vytvářejí nové efekty pomocí stínů. Průstup světla skrz jemné vzory vnáší do interiéru nový dynamický prvek.

4

Tři autorské vzory, Waves, Circles a Space, naplňují unikátní vizi.

Waves: nekonečné odrazy světla a dlouhé plovoucí stíny vynikají dokonalou rovnováhou.

Circles: povrch tohoto vzoru je zvýrazněn korálkovitými prohlubněmi nestejně hloubky, což vytváří různé úrovně transparentnosti. Jako kapky světla na povrchu skla dosahují efektu optických čoček.

Space: vzor tvořený skupinami bodů umístěných v různých vzdálenostech a hloubkách je neobvyklý svou lehkou zčeřenou texturou. Výsledek je nepolapitelný a mlhavý, s nečekanými fragmenty světla prostupujícími jedinečným povrchem skla.

3

SKLO S DRÁTĚNOU VLOŽKOU

Takzvané drátosklo je známé především ze 70. a 80. let, kdy se ve velkém používalo při výstavbě panelových sídlišť. Sloužilo především pro obkládání výtahových šachet, na balkonové zábradlí nebo ve sklepních oknech. Využití našlo ale také v interiérech či na průmyslových stavbách. Ačkoliv by se mohlo zdát, že zlaté časy má tento výrobek již za sebou, opak je pravdou. Architekti si ho opět ve velkém žádají do moderních staveb. Díky novým technologiím lze vyrobit i velké rozměry, které odpovídají současným trendům velkých zasklených ploch. Lofty a technicky laděné interiéry můžete doplnit sklem s drátěnou vložkou v kombinaci s několika vzory od průsvitných až po výjimečné sklo s velmi hladkým povrchem.

4

5

SKLENĚNÉ OBKLADY

Lakovaná skla Lacobel® se vyznačují vysokou odolností, barevnou stálostí a snadnou údržbou.

Kolikrát zatoužil váš potomek opatřit stěny vlastní malířskou tvorbou? Kolikrát jste přišli již k hotovému? Uchovat takové vzpomínky nemusí být vždy žádoucí. Opatřit stěny, ale i dvířka nábytku lakovaným sklem v široké škále barev je tak jednoduché! Lak nanášený průmyslovou technologií zajišťuje dokonalou

přilnavost ke sklu, aplikace skleněných obkladů pomocí speciálních silikonových lepidel ze škály Fix-In je rychlým, jednoduchým a bezpečným způsobem. K popisování použijte běžný či křídový fix. V případě magnetické varianty použijte silné neodymové magnety. Zlepšete podobným způsobem plánování či komunikaci ve své firmě. Skleněné magnetické tabule jsou vysoce funkčním doplňkem také kanceláří a zasedacích místností.

certifikační známka
Cradle to Cradle Bronze™
pro šetrné výrobky

Všechny produkty společnosti AGC jsou vyrobeny ekologicky šetrným způsobem. Důkazem je bronzový certifikát Cradle to Cradle Certified™ pro dekorativní produkty společnosti AGC Glass Europe, zahrnující lakovaná skla, zrcadla, matovaná skla aj. Například používané laky jsou šetrné k životnímu prostředí, nepoškozují kvalitu vnitřního ovzduší, protože emitují jen zanedbatelné množství těkavých organických látek (VOC) a formaldehydu.

AGC

www.agc-glass.eu
www.agc-yourglass.com

5

I KONKURENCE MŮŽE SPOLUPRACOVAT

Ptáme se Ing. Lucie Haraslínové, Ph.D.,
předsedkyně Kladru českých nábytkářů.

Co znamená slovo kladr obecně a jaký je jeho význam?

Kladr je koncentrované seskupení nezávislých firem a přidružených institucí, které si navzájem konkurují, ale také navzájem kooperují a jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Kladr může například zlepšit výsledky členů, zvýšit počet inovací v daném oboru, iniciovat vznik nových firem, zvýšit export, přilákat atraktivní investice, podpořit výzkumnou základnu, podpořit rozvoj kraje.

Co konkrétně nabízí Kladr českých nábytkářů svým členům?

KČN svým členům nabízí aktivity vedoucí k posílení pozice odvětví na trhu, prezentace v médiích a na webu, účast ve vyjednávání o zákonech, normách, zázemí pro prezentaci na veletrzích, odborná školení a profesní kvalifikace, informace a aktuality, fundraising a projektové poradenství, internacionalizaci, vzájemnou komunikaci mezi členy na formálních i neformálních akcích pořádaných kladrem.

Členové kladru jsou sobě navzájem konkurencí, přesto v rámci kladru spolupracují. Jak toto vaši členové vnímají? Není to pro ně problém?

Přestože si členové kladru navzájem konkurují, jsou současně nuceni řešit řadu obdobných problémů (vzdělávání zaměstnanců, přístup ke stejným dodavatelům, spolupráce s výzkumnými a vývojovými kapacitami, nedostatečné zdroje na výzkum apod.). Díky spolupráci v těchto oblastech mohou řadu svých omezení překonat a získat konkurenční výhodu, která se těžko napodobuje.

Členové mají v rámci akcí pořádaných KČN možnost se blíže poznat a navázat účinný dialog a spolupráci. Naše heslo „I konkurence může spolupracovat“ se nám daří naplňovat. Vzniká účinná spolupráce, která by bez kladru nevznikla.

Spolupracují vaši členové i mimo aktivity kladru? Dostáváte zpětné vazby?

Ano, dostáváme. Obvykle se jedná o kladné ohlasy a jsme si vědomi toho, že právě zásluhou námi organizovaných společných setkání našich členů – výrobců, obchodníků, prodejců komponentů pro nábytkáře a organizátorů veletrhů, dochází velmi často k osobním kontaktům mezi majiteli a manažery firem a ti pak již sami rozvíjejí spolupráci mezi sebou při výrobě nábytku. Příkladem takové spolupráce byla a je společná participace na výrobě atypických zakázek mezi členy KČN a zároveň družstvy sdruženými v SČMVD: drevotvarem.com, Dřevojasem, výrobním družstvem, a také Dřevodílem Rousínov. Dále vzpomenu dodávky velkoplošných materiálů pro tato družstva a také pro další členy KČN od Dřevozpracujícího družstva Lukavec.

Jaké máte v kladru plány do budoucna?

Kladr momentálně pracuje na mnohých zajímavých projektech. Jeden z projektů se zabývá rozšířením infrastruktury dovybavením technologických center KČN, které má kladr rozmístěné pro celé ČR. V rámci tohoto projektu KČN pořizuje laboratorní a testovací zařízení, která pak využívá při práci na kolektivním výzkumu KČN. Kolektivní výzkum je dalším z projektů, kterým se KČN zabývá. Momentálně pracujeme na vědecko-výzkumném projektu: **VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE V NÁBYTKÁŘSKÉM PRŮMYSLU – EKOLOGIZACE VÝROBY**, který je rozdělen na dvě části: Část 1 je zaměřená na vývoj inovovaných materiálů a technologie pro nábytkářský a stavební průmysl. Cílem první části je vyvinout materiály efektivně využívající dosud nezpracovávaný odpadní materiál z výroby, které budou mít zlepšené vybrané mechanické vlastnosti než stávající materiály, jež neobsahují druhotnou nebo recyklovanou surovinu. Část 2 je zaměřená na použití nejnovějších technologií při realizaci povrchových úprav nábytkových dílců a skleněných elementů různými nátěrovými hmotami za účelem dosažení antibakteriální PU a snížení emisí VOC.

Dalším projektem je Rozvoj KČN, který je zaměřen na aktivity vedoucí k marketingu a propagaci kladru, jeho činností, stávajících i budoucích výstupů, služeb a přínosu kladru pro členy.

Jádrem projektu je pořádání vzájemných setkání a odborných akcí zaměřených na zlepšení vzájemné spolupráce stávajících i potenciálních členů kladru a intenzivnější sdílení znalostí, prezentace KČN na veletrzích, v tisku i on-line prostředí a networking s dalšími specializovanými organizacemi. Všechny tyto aktivity jsou spolufinancovány z projektu OPPIK, Spolupráce-Kladry, výzva I.

Našimi čtenáři jsou převážně designéři, architekti a profesionálové v oboru interiéru. Určitě by je zajímalo, jestli máte mezi členy kladru zastoupenou i tuto oblast.

Dle mého názoru je nezbytné, abychom v členské základně měli zastoupené všechny oblasti. Proto mezi členy kladru nemohou chybět ani designéři nebo například Národní centrum nábytkového designu, o. p. s. Stále více výrobců nábytku dnes už ví, že se bez spolupráce s dobrým produktovým designérem neobejde. My v kladru se snažíme výrobce nábytku v této oblasti vzdělávat a společně s našimi členy z oboru design pravidelně připravujeme semináře/workshopy zaměřené a produktový design.

Mohou se do KČN přihlásit i další firmy popřípadě designéři? Kam se mohou obrátit?

Kladr českých nábytkářů, největší kladr se zaměřením na nábytkářský, dřevozpracující průmysl, interiérovou tvorbu a lídr kladrových iniciativ v České republice, je otevřenou organizací, do které může vstoupit každý český nábytkář ztotožňující se s cíli a vizí KČN.

Zájemci o členství se mohou obrátit přímo na mne e-mailem: haraslinova@furniturecluster.cz nebo si stáhnout přihlášku do družstva na webové stránce KČN www.furniturecluster.cz

Děkuji za rozhovor.

www.furniturecluster.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost

ANDERS KOCHEN – ATYPICKÉ KUCHYNĚ

Norbert Brakonier

Moderní člověk mění často své bydliště, nebo alespoň své bydlení – a vše přizpůsobuje aktuálním potřebám. Moderní bydlení by mělo umět na tyto potřeby rychle reagovat a vyvíjet se společně s jeho majitelem.

Zvláštní výzvou je v tomto kontextu kuchyně, jejíž mobilita neodpovídá koncepci zavedených výrobců. Ve spolupráci s vášnivým profesionálním šéfkuchařem Stefanem Wiertzem jsem se tímto tématem intenzivně zabýval. Při práci na tomto experimentu hrála velkou roli i radost. Jinak by to ani nešlo – vždyť vaření je činnost plná různých smyslů.

Naším hlavním cílem bylo realizovat flexibilní kuchyni s co největší ergonomií, aniž bychom obětovali vlastní vysoké požadavky na kvalitu.

Vznikly tak tři linie **Nomad – Kitchen**, které lze snadno integrovat do všech oblastí mobilního života, každá z nich je zaměřena na různé cílové skupiny.

Série Nomad – Classic

je zaměřena především na profesionálního šéfkuchaře a jeho potřeby na „dlouhověkost“, jednoduchou a spolehlivou manipulaci, robustnost a dobrou přepravitelnost. Přesto si můžeme představit, že základní moduly řady Nomad – Classic jsou také ideální volbou pro studenty a začínající profesionály, kteří chtějí dobře zvolit hned při prvním nákupu.

Kuchyně na věčné časy?

Série Nomad – Loft

Ta je podle našeho názoru ideálním řešením pro „designově“ orientované lidi, ať už ji postaví do podkroví, do moderní kanceláře, nebo dokonce do hotelového apartmá. Ve všech těchto případech zaručuje Nomad – Loft maximální diskretnost kuchyňských kostek a současně obrovskou funkčnost jednotlivých prvků vaření. Nomad – Loft je dokonalým řešením vysokých nároků na design interiéru a funkční kuchyně.

Série Nomad – DeLuxe

Představte si nekompromisní luxus a výjimečné vlastnosti, nejjemnější dýhu, zlatý list, komplikované techniky a perfektní řemeslné zpracování, aniž by nebraly zřetel na designový aspekt – to je Nomad – DeLuxe. Tato kolekce znamená maximální úsilí o co největší přesnost a krásu. Zde se boří limity toho, co je možné, a orientuje se výlučně na požadovanou hodnotu, s maximální volností a láskou k jednoduchosti.

Heslem této kolekce je „Minimalismus může být tak opulentní...“

FITNESS V KUCHYNI?!

Vyndávání věcí ze spodních polic je namáhavé a pracné.

Richard Sajdl

Co se vám vybaví, když se řekne kuchyň? Většina z nás kuchyň chápe jako prostor, kde se vaří. Někdy také jako místo, kde se odehrává rodinný i společenský život, protože kuchyň se stává čím dál častěji součástí obytného prostoru. Málokdo si asi ve spojení s kuchyní vzpomene například na sportovní disciplíny. A přesto – zkuste si uvědomit, jak vaše kuchyň funguje, respektive jak vy fungujete v kuchyni. Nepřipadáte si někdy jako vzpěrač, který nad hlavu zvedá těžkou činku, když zvedáte z myčky do horní skříňky štos talířů? Nebo jako gymnasta a potápěč zároveň, když si musíte při vyndávání hrnce z té nejspodnější police dřepnout a „potopit“ se do skříňky? Anebo jako vytrvalostní běžec, když přebíháte při vaření od jedné skříňky k druhé, od lednice ke dřezu a zpět?

Pokud je kuchyň správně uspořádaná, je práce v ní snadná, pohodlná a časově méně náročná. Nepožijeme si přece kuchyň místo tělocvičny, ale kvůli vaření. Přesto si mnoho lidí, byť nevědomky, nechá postavit kuchyň tak, že právě tělocvičnu, nebo chcete-li fitness, připomíná.

Běžec

Jestliže je kuchyň příliš rozměrná, stojí zpravidla jednotlivé části tzv. pracovního trojúhelníku, tedy zásoby, mytí a vaření, daleko od sebe. V tom případě při práci v kuchyni zbytečně nachodíme, při nedostatku času spíš naběháme mnoho metrů navíc. Denně to můžou být desítky metrů, za rok několik kilometrů a za dobu životnosti kuchyně, např. za 20 let, jsou to desítky kilometrů. Ale nemusí to být jen v důsledku velkých vzdáleností jednotlivých pracovišť. Mnoho kroků může mít příčinu také v nevhodně uložených věcech. Důležité je ukládat věci tam, kde je potřebujeme, například příbory a talíře poblíž myčky, vařečky, hrnce a pánve poblíž varné desky nebo nože a prkénka na krájení někde v prostoru, kde připravujeme pokrmy.

Talíře ve výsuvěch jsou dostupné také dětem.

Gymnasta

Dřepnout, předpažit, vyskočit, kleknout, vstát... Pokud jsou ve spodních skříňkách kuchyně police za dvířky, připomíná ukládání a vyndávání věcí prostrná cvičení. To, co na žíněnce v tělocvičně vypadá efektně, v kuchyni příliš efektivně nepřidává. Taková práce v kuchyni je namáhavá, nepohodlná a navíc časově náročná. Důležité je také pamatovat na starší uživatele nebo uživatele s pohybovým omezením. Taková osteoartróza v kyčlích a kolenou dokáže používání takto řešených spodních skříněk řádně zkomplikovat.

Akrobat

Máte málo úložného prostoru? Nechce se vám řešit utírání prachu na horních skříňkách? Líbí se vám hodně nábytku? Nechte si udělat horní skříňky až do stropu! Ale vážně. Skříňky až do stropu jsou poměrně častým a oblíbeným řešením. Nejčastějšími argumenty je estetické hledisko nebo nedostatek úložného prostoru. Znáte to: budu si tam ukládat věci, které potřebuji párkrát do roka – formu na velikonočního beránka nebo formičky na vánoční cukroví. Ano, proč ne? Ale pozor na to, že přístup do horních prostor je možný jen z nějakého stupínku nebo schůdků, což může být velmi nebezpečné. Opět hlavně pro starší lidi. Pády z výšek patří mezi nevážnější úrazy v domácnosti!

Pravda je, že moderní doba přináší změny životního stylu. Vše se zrychluje, zjednodušuje, automatizuje. Život se, díky různým vychtávkám, stává pohodlnějším. Negativním důsledkem je, že se méně hýbeme, méně namáháme, prostě jsme zpohodlněli. To s sebou přináší problémy v podobě civilizačních chorob. Velkým problémem vyspělého světa je obezita, způsobená špatnými stravovacími návyky a ano, nedostatkem pohybu. Když jsme u nás plánovali kuchyň pro jednu doktorku, diabetoložku, přála si, aby měla lednici co nejdál od dřezu, myčku co nejdál od skříňky pro ukládání příborů a talířů, prostě aby při práci v kuchyni mohla co nejvíce chodit. A že by to samé doporučovala svým pacientům, obézním lidem trpícím cukrovkou. Možná. Asi nám opravdu chybí takový ten běžný, každodenní, drobný pohyb. Takže pokud to tak někdo vysloveně chce, proč ne? Někomu by to asi prospělo. Přesto si myslíme, že než mít fitness v kuchyni, je lepší mít práci v kuchyni co nejrychleji a nejsnáze hotovou a za pohybem pak vyrazit spíše do přírody anebo někam do toho fitka.

Vzpěrač

Je důležité dbát na to, aby všechny těžší předměty byly uloženy ve spodních skříňkách. A to, jak se lze dočíst v odstavci níže, nejlépe do výsuvů. Je celkem zvláštní, že mezi nejtěžší věci v kuchyni patří talíře, přesto je většina lidí ukládá, snad ze zvyku, v horních skříňkách. Pokud pak při vyndávání z myčky zdviháme do horní skříňky více talířů najednou, jedná se o poměrně velkou námahu. Myslete také na děti, které ve snaze dosáhnout na talíř, často lezou na pracovní desku kuchyně.

Aby vaření bylo co nejsnazší, je vhodné hrnce, poklice a pánve umístit do výsuvů pod varnou desku.

ERGONOMIE – WELLNESS – SAUNA

Ing. Karel Dyntar, MBA

„Za každou tvořivou prací stojí myšlenka, která je pilířem celého návrhu. Její jedinečnost pak odráží osobitost konečného výsledku.“

Ergonomie – je věda zabývající se tvarem předmětů tak, aby byly co nejvíce přizpůsobeny tvaru lidského těla a udržovaly tak jeho přirozené držení. Ergonomie má několik různých definic, ale vždy jde o to, abychom dokázali při tvorbě zařízení najít jeho optimální úpravu tak, aby vyhovovala našim fyzickým, duševním a sociálním potřebám.

V našem případě jde tedy o vytvoření takových saunových kabin, které splní požadavky na ergonomii a dokážou tak vytvořit plnohodnotné moderní relaxační místo. Saunové kabiny tak nabízejí nejen klasickou finskou saunovou lázeň, ale posouvají saunování do nové dimenze. Dnešní saunové kabiny kromě ergonomického interiéru obsahují barevné osvětlení (colorterapii), audiosystém (muzikoterapii), musí umožňovat aromaterapii a v neposlední řadě se klade důraz na design celé saunové kabiny, která je sladěna se stávajícím interiérem.

V současné době je na trhu několik saunových kabin, které splňují výše uvedené požadavky a které byly vytvořeny mladými nadějnými designérkami.

První z nich navrhla **Ing. Šárka Finsterlová**, která vystudovala MZLU v Brně, obor vývoj a tvorba nábytku. Tento návrh byl součástí její diplomové práce a jmenuje se **VIZIO**. Při navrhování sauny VIZIO jsme se snažili maximálně využít organických tvarů a vytvořit tak prostor, kde by si odpočinulo tělo i mysl. Rozhodujícími se tak staly tři základní aspekty – ergonomie, dispozice a estetika. Prostor organických linií sauny VIZIO nabízí možnost přizpůsobit tvar lavic různým polohám těla člověka. Adekvátní ergonomie je u saunování především ze zdravotního hlediska velmi důležitá. Jedině v takto navržené sauně můžeme dosáhnout rovnoměrného prohřátí celého těla.

VIZIO navíc pojímá saunování jako tradiční společenskou událost, prostor je proto řešen tak, aby spolu návštěvníci sauny mohli snadno komunikovat.

Druhou saunovou kabinu, s názvem **MAYO**, navrhla **MgA. Jana Černá**, která vystudovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, design výrobků. Saunové kabiny MAYO jsou vytvářené se záměrem přinést soulad a souznění člověka s prostorem, který jej obklopuje. Nechává své myšlenky ukolébat v náruči přizpůsobené křivkám jeho těla. Křivkám, které v jemně gradujičím rytmu horizontálních linií vystupují z vnějšího pláště a znovu se poklidně navracejí. Sauny MAYO jsou místem, kde jsou lidé tváří v tvář opravdu spolu. Jsou útočištěm před rychlým tempem doby.

Nejmenším saunová kabina, která splňuje základní předpoklady pro kvalitní relaxaci, je sauna o rozměru 160 x 100 x 200 cm s topidlem o výkonu 3,6 kW/230 V. Takovouto kabinu lze totiž zapojit do stávajícího zásuvkového okruhu.

Dnešní doba posouvá saunové kabiny stále více od klasických materiálů k novým kombinacím materiálů, jako je dýha a sklo. To umožňuje celou škálu zajímavých kombinací, a to jak barevných tak designových.

V bytě lze saunu umístit kamkoli, kde najdete prostor alespoň 1 m². Nejčastěji se sauny umísťují do větších koupelen, ložnic nebo na terasy. Ve většině případů není stavební příprava v bytě vůbec potřeba. Malé saunové kabiny určené do bytů mohou stát kdekoli kde je zásuvka na 230V. podmínkou je větratelná místnost a omyvatelná podlahová krytina (PVC, dlažba).

Malé kabiny si je schopen složit zručný majitel sám, ale doporučení je vždy konzultovat montáž s výrobcem nebo prodejcem. Samozřejmě je ideální svěřit montáž odborné firmě, protože tak předejdete řadě případných problémů, jako je už například doprava panelů do bytu, nebo těsnost panelů při vlastní montáži. Dále je nutné zajistit si montáž elektrické technologie, protože jedině pak máte jistotu, že bude sauna fungovat správně.

DYNTAR®
SAUNA & WELLNESS

www.dyntar.cz

9 GRIDS

V loftu se nezamyká, ale žije se společně na velké ploše.

Michal Vlček

Zajímalo by vás, jak vznikala nová „9 grids“ – EGGER kolekce dekorativních materiálů? Náš tým produktového managementu neustále zkoumá trendy interiérového designu a stále si klade ty samé otázky. Kam se ubírají trendy interiérového designu? Co všechno je ovlivňuje a jaké trendy budou vládnout v příštích několika letech? Víme jediné, že svět interiérového designu se neustále, a čím dál rychleji, mění. Na základě těchto poznatků jsme specifikovali trendové styly, vybrali jsme „9 stylových světů“, k nimž jsme pečlivě vybírali jednotlivé nové dekory. Všechno má svůj příběh, svůj začátek, stejně tak jako vznik naší nové kolekce.

Vezměme si například příběh „loftového bydlení“.

Když se průmysl vystěhoval, usadili se kreativní lidé v opuštěných patrech továren velkých měst. Z tohoto mezinárodního trendu těží umění, návrhářství a design nábytku i pracovní život.

V loftu se nezamyká, ale žije se společně na velké ploše.

Tento trend zahájil, v té době neznámý umělec, Robert Rauschenberg, který v roce 1953 patřil k prvním Newyorčanům, kteří se nastěhovali do továrních patrových prostor – anglicky „loft“, a to hlavně z finančních důvodů.

Šest metrů vysoké stěny, ocelové nosníky, velká okna – tak vypadaly ateliérové byty malířů, sochařů a tanečnicků. Brzy se dokonce staly konkurencí pro galerie, neboť nesloužily jen jako místo k bydlení a práci, ale také jako místo pro výstavy. Vrchol tohoto vývoje: NYC studio „Factory“ Andyho Warhola.

Pak už šlo všechno rychle. Loft se přesunul z okraje společnosti do jejího středu. Což ovšem přinášelo razantní zvýšení nájmu.

Z nábytku se stávají sochy, které člověk nejprve musí obestavět, aby bylo možné je zcela vystihnout.

nebo závěsné křeslo na výztuhu ocelové konstrukce.

Z nábytku se stávají sochy, které člověk nejprve musí obestavět, aby bylo možné je zcela vystihnout.

Otevřené prostory, světlo, lehkost: v loftu se rozpouští staré tradice bydlení a vytváří místo pro nové nápady.

Bez loftů by tak možná neexistovala stále více oblíbená co-working místa, otevřené prostory, ve kterých je možné pronajmout si místo na práci po hodinách nebo po dnech.

Zrušit hranice, vytvořit nové zvyky a nová propojení – pro toto vše byl loft inspirací. Změnil také architekturu pracovišť – samostatné místnosti se zrušily ve prospěch velkoprostorových kanceláří. Současně vznikl nábytek, který vytváří ostrůvky klidu: pohovky a křesla s opěradly a opěrkami pro dospělého člověka nebo psací stoly, které toho, kdo u nich sedí, zastíňují velkým krytem. Nicméně jak byly první lofty průkopnické, i přesto zanechaly potřebu zachování. Neboť kdyby se staré tovární budovy nezaplňily životem, zbouraly by se. A přesně v této rovnováze starého a nového spočívá trvalý úspěch trendu, který znovu ukazuje, jak průlomová a inspirující může být minulost.

Jakými dalšími příběhy a trendy byla ovlivněna „9 grids“ – kolekce dekorativních materiálů? A jaké jsou další stylové světy inspirované nejnovějšími trendy, které se staly součástí naší nové kolekce, které doufáme, že i vás budou inspirovat ve vašich projektech? Na to, a nejen to, se zaměříme v naší prezentaci.

Také kreativní londýnská scéna objevila rychle nové možnosti, v Německu se města jako Frankfurt a Lipsko staly městy s loftovým bydlením a v Paříži se bohémové přestěhovali do obytných ploch, které ležely ladem. Dnes už lofts dávno nejsou chaotickým, improvizovaným nouzovým řešením, ale důležitým faktorem na trhu s nemovitostmi.

Výstavba loftového bydlení je novým, populárním typem architektury. Navíc loft zavedl otevřený půdorys, společný život ve velkém prostoru. Přesto je nutné prostor rozdělit do zón, aby zůstala zachována soukromá sféra, a to pomocí dělicích příček, otevřenými regály nebo nábytkem, který je umístěn ve středu prostoru.

Z architektů se stávají sochaři, protože prostor již nedělí do místností, ale modelují jej pomocí schodů, malých mezipater nebo prostorů v prostorách. Mnohý z obyvatelů se těší z obrovského vzdušného prostoru továrního patra tím, že zavěsí houpačku

Otevřené prostory, světlo, lehkost: v loftu se rozpouští staré tradice bydlení a vytváří místo pro nové nápady.

MYSLET JINAK, ZA KAŽDOU CENU?

obr. č. 1

prof. akad. arch. Jan Fišer

Pro účast na letošním odborném semináři, plném zajímavých přednášek, mne inspirovalo zvolené téma „Myslet jinak“. Myslet jinak je pro designéra, tvůrce z oblasti architektury a nábytkové tvorby něco jako výzva a pro studenty ve školách designu, kde někteří z nás působí jako pedagogové, je tento termín téměř povinnost – rozkaz. Na trhu zaplaveném mobiliářem realizovaným průmyslovou velkovýrobou i nábytkovými solitéry limitovaných edicí je záměr vytvořit nový, zajímavý design na mnohokrát opakované téma opravdu těžký úkol. **Myslet jinak** v oblasti návrhu nábytkového designu znamená podívat se novými očima na existující produkci a v ideálním případě najít nové řešení. Posunout kvalitu a zvolit dokonalý soulad mezi formou, materiálem a technologií znamená pečlivou analýzu celé problematiky zadaného úkolu, znát všechna pro a proti, hledat jiný úhel pohledu a způsob zpracování do formy nového produktu. Nové výrobní procesy a technologie vstříkování do forem, digitální 3D tisky, lepidla a exaktní

povrchové úpravy jsou tou cestou ke zdokonalování již známých oblastí nábytkové tvorby, pro to bych však volil spíše termín „myslet nově“. Myslet jinak je opravdu v ideálním případě cesta změny a novosti, která konkrétní produkt zdokonalí. Ne vždy se ale vyvinuté úsilí dočká kvalitních výsledků. Designér je mnohdy vystaven mnoha tlakům od objednavatele, výrobce i distributora a nezbytná snaha o inovaci vede občas k **myšlení jinak za každou cenu**.

Pro příklad pozitivního jiného myšlení v oblasti designu a architektury jsem zvolil tvorbu ikony světového designu – Zahy Hadid. Její tvorba vychází z usilovného experimentování prostřednictvím přizpůsobitelných a vyvíjejících se designových procesů. Znovuobjevování a vývoj designových koncepcí a architektonické

obr. č. 2

obr. č. 3

obr. č. 3a

obr. č. 4

obr. č. 4a

obr. č. 5

vize dostávají konkrétní výraz. Erozí – nebo vyřezáváním z kompaktní hmoty, nazývá například objekt The Opus v Dubaji (obr. č. 1). Stejně vrstvení a stohování jsou charakteristiky tvarové koncepce jiného objektu. Zdůraznění lineární kontinuity je pak dalším charakteristickým hmotovým akcentem. Nábytková tvorba poznamenaná výrazným sochařským pojetím dokumentuje naprosto ojedinělý, specifický pohled autorky na tvarování užitých předmětů (obr. č. 2). Myšlení jinak však není doménou jen těchto výrazných osobností světa designu, lze uvést příklad dvou pohledů na jiné pojetí klasické nábytkové produkce firmy Thonet. Michal Brix před mnoha lety experimentoval s tvarováním slavné židle čtrnáctky. Mladý designér Jaroslav Juřica pak našel vtipné řešení v opakování tvarového prvku klasického křesla Ton. Také řada studentských výstupů má své ambice naplnit uvedený termín o kreativním, novém myšlení a stojí za zdokumentování. David Pacák zvolil netradiční řešení konstrukce sedáku osazeným výpletem z čalouněných popruhů (obr. č. 3, 3a). Miroslav Nachlinger navrhl zajímavý pružný opěrák své židle (obr. 4). Veronika Pechmanová řešila svoje křeslo pouhým jednoduchým vložením čalouněné hmoty do skeletu (obr. 4a). Lze uvést celou řadu studentské invence a zajímavého „jiného myšlení“.

Honba za změnou a novostí se často míjí s kvalitním koncovým výstupem, ideální funkcí, souladem mezi účelným tvarováním, materiálem a technologií. Příkladem „myšlení jinak za každou cenu“ je například nově vzniklý hřbitov nepoužitelných betonových květináčů na pražském Smíchově, původně určených jako nosiče doplňkové zeleně pochozích komunikací (obr. č. 5). Z mé vlastní tvorby pak sebekriticky uvádím neuchopitelná schodišťová madla v objektu pražského Transgasu.

Je jen na nás designérech, aby **Myslet jinak** byla opravdu jen výzva k uplatnění nových postupů navrhování užitných předmětů respektujících ideální syntézu mezi formou, materiálem a technologií, a to vše šetrně k našemu životnímu prostředí.

5 VYCHYTÁVEK DO KOUPELNY

Nova Pro Pico.

David Pánek

1

Nová toaleta s integrovanou sprchou Geberit AquaClean Tuma v sobě spojuje čistý, elegantní design se sofistikovanou a inovativní technologií. Jedná se o kompaktní a všestranné řešení, které splyne s interiérem každé koupelny. Navíc je ideálním řešením pro ty, kteří by rádi využívali všech výhod, jež poskytuje očista vodou, ale nechťejí se ve svých koupelnách pouštět do žádné zásadní rekonstrukce.

K dispozici je rovněž alternativa v podobě sedátka s integrovanou sprchou, které lze dodatečně namontovat na stávající keramickou mísu. Toto sedátko je ideálním řešením do nájemních bytů, neboť jeho instalace nevyžaduje žádné větší stavební úpravy. Díky tomuto přístupu není nutné zahrnovat toaletu ani sedátko s integrovanou sprchou do stavebních projektů, protože kromě připojení na elektřinu nevyžadují žádné další stavební přípravy.

Další funkce, jako například ohřev sedátka, osoušení teplým vzduchem, odsávání zápachu a keramická mísa bez okrajů Rimfree®, ještě více umocňují prožitek komfortu a pohodlí. Uživatelsky přívětivé dálkové ovládání umožňuje intuitivním způsobem nastavit všechny funkce tak, aby vyhovovaly osobním preferencím majitelů.

GAC Tuma

2

Při výběru WC dnes hraje kromě designu stále důležitější roli dokonalá hygiena a snadná údržba. **WC Rimfree®** s inovativní technologií bez splachovacího kruhu nastavují v této oblasti nové standardy – nejen v soukromých

koupelnách, ale také ve veřejných objektech. Vnitřní část WC mísy nemá „klasický“ splachovací kruh nebo obtížně dostupné dutiny, snadno se udržuje v perfektní čistotě. Patentovaný rozdělovač posiluje proud vody a umožňuje perfektní opláchnutí mísy i při spláchnutí jen 2 litry vody. Díky možnosti splachování 4/2 l může výrazně ušetřit i každá domácnost. Průměrná čtyřčlenná rodina tak ušetří až 420 litrů vody týdně, tedy neuvěřitelných 21 840 litrů ročně!

3

Sprchy v úrovni podlahy jsou dnes velmi žádané, jelikož navrhování koupelen je s nimi flexibilnější než kdy jindy. **Sprchová vanička Geberit Setaplano** je vyrobena z vysoce kvalitního, odolného materiálu z unikátního mixu pryskyřice a minerálního plniva. Jeho neporézní, hladký povrch neklouže, jednoduše a rychle se čistí a na rozdíl od kovu, skla nebo dokonce keramiky je tento minerální kompozit na dotek příjemně teplý a hedvábně jemný.

Vaničky jsou k dispozici v několika rozměrech a je možné je použít jak v novostavbách, tak v rekonstruovaných koupelnách. Jejich odpad je například umístěn nenápadně na straně a chodidla se tak během sprchování nemusí vyhýbat krytce ani odtékající vodě. Také design vaničky je promyšlený: především hůře přístupná místa byla navržena tak, aby se snadno udržovala v čistotě. Odtokový prostor byl například záměrně zkonstruován bez hran, za kterými by jinak mohla ulpívat špína. Čištění usnadňuje také praktické hřebenové sítko, které lze pohodlně vyjmout a opláchnout. Několik komponentů ploché sprchové vaničky, jako například izolační fólie, se kompletuje již ve výrobním závodě. Tím se snižuje možnost chyby při instalaci, což ocení jak instalatér, tak zákazník.

Sprchová vanička Geberit Setaplano.

4

Zůstaneme ještě u řešení sprchy. Chytrým řešením je sprchový kanálek **Geberit CleanLine**, který zvládá všechny požadavky na čistotu a hygienu. Pomocí sběrného profilu jsou všechny nečistoty unášeny do místa uprostřed, kde se nachází integrovaná hřebenová vložka, která všechny tyto nečistoty zachytí. Krátkou krycí lištu s vložkou pak jednoduše vyjmete a vyčistíte. Také možnosti umístění kanálku v rámci sprchového koutu jsou flexibilní, je možné ho nainstalovat dokonce přímo u stěny. Kanálek, který je vyroben z kartáčované korozivzdorné oceli, si můžete nechat uříznout přesně na míru vašeho sprchového koutu. Po dokončení montáže fungují kanálky jako otevřené sběrné profily, které odvádějí vodu do odpadního potrubí.

Sprchový kanálek Geberit CleanLine.

5

Pokud potřebujete vybavit malou koupelnu například v panelovém domě nebo pro hosty, určitě budete hledat řešení malých rozměrů. Série **Nova Pro Pico** značky KOLO nebo **iCon xs** značky KERAMAG nabízí široký sortiment vhodných výrobků, které se nejen vyznačují moderním designem, ale jsou také plně funkční. Umývátko s malou hloubkou, zkrácený závěsný klozet nebo bidet. Se zkrácenou keramikou jdou ruku v ruce i zkrácené ploché WC nádržky za stěnu s tloušťkou pouhých 8 cm – Sigma 8. Kombinací této nádržky a zkrácené keramiky ušetříte až 10 cm délky. Nádržky jsou vhodné do tenkých stěn, poskytují více místa pro vedení instalací z boku nádržky a pohodlnější demontáž splachovacího ventilu. Výhodou je i jednoduché kotvení do kovových nebo dřevěných stojek. Její nastavení vyhovují většině běžných keramik WC a před expedicí z výroby se u každé nádržky provádí zkouška těsnosti. Současně umožňuje Sigma 8 omezit splachovací množství na 3 a 4 litry, čímž se stává příkladem pro šetření s vodou.

www.geberit.cz

GEBERIT

VYBAVENÍ KANCELÁŘE A JEHO VLIV NA VÝKONNOST

Mgr. Michal Krátký

Vybavení kanceláře není jen otázkou vzhledu, imperativem moderního pracoviště je **ergonomické pojetí**, jehož účelem je zkvalitnění pracovních podmínek a v důsledku toho zlepšení efektivity práce.

Dříve výrobci přísahali na kvalitní kancelářskou židli, ale nejnovější lékařské poznatky v oboru fyzioterapie a ortopedie jsou nekompromisní: Lidské tělo není určeno k dlouhodobému sezení, ale k pohybu a častým změnám polohy. Dlouhodobé sezení, byť na správně tvarované židli, přetěžuje kosterní a muskulturní systém, způsobuje bolest, únavu, pokles výkonnosti a v krajním případě i pracovní neschopnost.

Logickou reakcí na tento poznatek je snaha přivést do sedavé kancelářské práce pohyb. Jak na to? Klasik zařadí pětiminutové rozcvičky, designér zvolí elegantní a variabilní **výškově stavitelné kancelářské stoly**.

Výškově stavitelné stoly umožňují rychlé nastavení výšky pracovní plochy podle vlastní potřeby. Pouhým stiskem tlačítka se může uživatel kdykoliv k práci postavit, změnit výšku stolu a tím i polohu těla. U práce může stát, přešlapovat, hýbat se, napřímit se.

Díky úpravě výšky stolu může během chvilky změnit postavení páteře, narovnat záda, ramena, protáhnout svaly nohou i břicha, uvolnit vnitřní orgány a všechny dosud stlačované části těla. I chvilka ve správném, napřímeném postoji stabilizuje střed těla, zmenšuje tlak na ploténky a klouby a ulevuje přetížené páteři.

Vývoj jde ještě dál. Špičkovou záležitostí je ergonomická pracovní deska, která byla vyvinuta ve spolupráci s autorem věhlasné rehabilitační metody SMSsystem MUDr. Smíškem. Díky speciálnímu tvaru desky si na pracovní plochu můžete v ortopedicky správném úhlu „odložit“ svá předloktí a s nimi váhu celých paží. To je podle konstituce člověka 8-12 kg, které jinak zatěžují zejména trapézy a další svaly krku, ramen a zad.

Co se děje, můžete-li se u práce kdykoliv postavit?

Střídání sezení a stání při práci uvolňuje přetížené části těla, tím navozuje **pracovní komfort** a v důsledku **snižuje pocit únavy** na konci dne.

Změna polohy má **překvapivý vliv na psychiku**. Změnou polohy člověk doslova ožije, dostane nový energetický impuls a s ním i chuť do práce. Jiný úhel pohledu může přinést i nový přístup k řešenému úkolu.

Stoly přinášejí nečekanou výhodu pro ty, kteří občas jednají ve dvojici nebo ve skupině. Stůl nastavený na vysokou pozici je **pro týmovou konzultaci ideální – vestoje se ke stolu všichni pohodlně vejdou!**

Prací vestoje se spálí více kalorií, a při častých změnách polohy těla dokonce více než ojedinelým nárazovým cvičením. Podle klinických studií se **při 2 hodinách strávených vestoje spálí až o 1424 kJ více než při práci vsedě**.

Z pohledu uživatele jsou výškově stavitelné stoly jasnou volbou. Ale zaměstnanci si zpravidla kancelář sami nezařizují.

Proč by měly výškově stavitelné stoly zajímat zaměstnavatele?

Instalace výškově stavitelných stolů na pracovištích přináší **úbytek zdravotních problémů** souvisejících se sedavou prací u počítače a následně **pokles čerpání nemocenských** z těchto příčin. Komfort při práci přispívá k lepší náladě, **aktivitě a zvýšení produktivity práce**.

Největším výrobcem výškově stavitelných stolů v ČR je Hon-kovo s. r. o., dceřiná firma společnosti HON a. s. Jejich výškově stavitelné stoly mají díky vlastnímu technickému vývoji špičkové konstrukční řešení. Jsou vyráběny ve třech základních řadách, které se liší technickou pokročilostí a v návaznosti na to různou cenovou hladinou. Výškově stavitelné stoly této společnosti jsou vyráběny pod různými značkami pro stále se rozšiřující portfolio zákazníků ze všech koutů světa. V České a Slovenské republice jsou stoly prodávány pod značkou Motion Ergo prostřednictvím prodejního partnera Office Pro. Konkurence v kategorii výškově stavitelných stolů se na trhu ČR teprve rozvíjí, v současné době neexistuje v této kvalitě srovnatelný výrobce.

OCENĚNÍ RED DOT A JEHO VLIV NA BUSINESS

Rozhovor s Lenkou Novotnou, spolumajitelkou české výrobní společnosti Plastia

Věřím tomu, že rostliny a květiny mají ohromnou schopnost přinášet lidem radost, a naše výrobky jim mají usnadnit pěstování, abychom si tu radost užívali.

Co nejzajímavějšího nabízí Plastia z oblasti interiérového designu?

Jedná se o různé druhy samozavlažovacích nádob i obalů pro interiérové rostliny. Aktuálně je to pěstební nádoba, za kterou jsme v letošním roce společně s vermikompostérem Urbalive obdrželi nominaci Czech Grand Design v kategorii Výrobce roku. Autorem originální podoby kombinující dřevo a plast je Jiří Pelcl.

Kdy Plastia získala RED DOT, v jaké kategorii a za jaké produkty?

Poprvé jsme ocenění získali za samozavlažovací květináč Calimera v roce 2012. Na počátku stála myšlenka ukázat světu, že plastový květináč může být nejen funkční (tj. obsahovat samozavlažovací funkci), ale navíc může vypadat i esteticky. Tehdy jsme pro spolupráci oslovili Jana Čtvrtníka a posléze i designérskou dvojici Michaela Vratníková a Petr Mikošek, kteří pro Calimera vytvořili neobvyklé stojany z drátu, z překližky. Za kombinaci květináče Calimera a stojanu Baobab jsme získali první červený puntík. V letošním roce jsme získali další, a to za vermikompostér Urbalive, který pochází z rukou Jiřího Pelcla.

Co všechno je potřeba, když se chce firma o cenu RED DOT ucházet?

Je důležité spolupracovat s profesionálními designéry, to zaprvé. Komise Red Dot nehodnotí komerční úspěšnost přihlášeného produktu, na to nemá dostatek podkladů. Hodnotí spíše kvalitu výrobního provedení a kvalitu estetického ztvárnění. Rozhodně si také myslím, že přihlíží k tomu, zdali je produkt spíše nadčasový, či zda reflektuje aktuální trendy v designu. V komisi bývají designéři i teoretici designu. Do hodnotících diskusí samozřejmě nemáme přístup, ale myslím, že roli hraje více aspektů. A to nadčasovost, dále pak jistá společenská

angažovanost produktu. To zřejmě rozhodlo v případě kompostéru Urbalive, protože environmentální design začíná být v popředí odborných diskusí.

Co se změnilo, když jste získali cenu poprvé? Pomohla vám k většímu zisku? Pokud ne, čím si to vysvětlujete?

První ocenění nám k vyššímu zisku zatím nepomohlo. U tohoto produktu se vůbec nehledělo na reflexi tehdejších trendů, ale vysoce se upřednostnila nadčasovost. To může být na trhu spotřebních výrobků velice ošidná záležitost, protože vám prostě při prodeji nepomůže, že už to lidé „odněkud znají“. Pokud to tak není, výchozí pozice je výrazně ztížená a jsou pak vyšší nároky na obchodní a marketingovou strategii.

Jaká byla situace při druhém ocenění? Kterých chyb jste se vyvarovali? Co jste udělali lépe?

Vývoj druhého výrobku byla velmi šťastná shoda náhod. Vznikl vlastně z taburetu, sedacího prvku s úložným prostorem, který vzešel z veřejné soutěže. Autorem vítězného návrhu byl profesor Jiří Pelcl. Po spočítání výrobních a distribučních nákladů se od původního záměru muselo ustoupit. Protože ten design byl velmi povedený, bylo nám velmi líto nechat jej ležet ladem. Propojili jsme se se společenským podnikem Kokoza, který právě v té době procházel zjištěním, že dobrý kompostér by měl být z plastu s ohledem na jeho vlastnosti, a požádali jsme Jiřího Pelcla o přepracování původního návrhu. Proběhla celá řada diskusí, testování a sběru informací z trhu, ale byl to šťastný nápad, protože vznikl skvělý produkt, který reflektuje uživatelské potřeby, aktuální environmentální trendy a zároveň se jedná o velmi kvalitní design od zkušeného designéra.

Plastia vychází z myšlenek Human Centered Design. Můžete nám jednoduše říct, co to znamená? Spatřujete v tom konkurenční výhodu? Pokud ano, proč?

Human Centered Design je přístup, který znovu staví do centra zájmu uživatele a jeho potřeby. Při vývoji výrobků se reflektuje především to, jak výrobek uspokojuje reálnou lidskou potřebu a případně inovativnost řešení. To znamená, jestli už se někdo nově vzniklou potřebu pokusil řešit. Do pozadí trochu ustupuje komunikace značky. V marketingové komunikaci je pak důležité správné vysvětlení výhod a inovací, s kterými byl výrobek vymyšlen.

Děkujeme za rozhovor a přejeme hodně dalších červených puntíků!

O společnosti Plastia

Na trhu působí od roku 1993, sídlo je v srdci Vysočiny, v Novém Veselí, a specializuje se na výrobu samozavlažovacích nádob, květináčů, truhlíků a dalších potřeb spojených s pěstováním v interiéru i exteriéru. Aktuálně má přes 100 zaměstnanců a své výrobky vyvážá do 42 zemí světa.

www.plastia.cz
www.plastiaobchod.cz

plastia®

VELETRH INTERZUM: CIRCULAR THINKING

Ing. Iva Bastlová, DiS.

Ačkoliv je to již pár měsíců, kdy proběhl veletrh Interzum v Kolíně na Rýnem, chtěla bych se k němu vrátit. Respektive vrátit se k tématu jedné expozice z haly č. 4.2. – Circular thinking. Jednalo se o speciální přehlídku inovací designérů a výrobců From Upcycling to Biofabrication, kterou uspořádal Dr. Sascha Peters. Bylo zde k vidění asi 100 exponátů na ploše 500 m². Ráda bych vás touto zajímavou expozicí provedla, ale než se do toho pustíme, je třeba si upřesnit téma.

Co je upcylace?

Jednoduše řešeno, jedná se o opětovné využití a zpracování materiálu nebo produktu nikoli zpět do stejné podoby (recyklace), ale o řád vyšší – tedy vytvoření nového výrobku.

Zpracovává se materiál, který by šel jinak na skládku. V ideálním případě na konci životního cyklu výrobku zůstávají materiály vysoké kvality pro výrobu nových výrobků. Zdroje zůstávají v cyklu a zabraňuje se vzniku odpadu. Tento trend je reakcí na spotřební chování uživatelů, které přináší ovoce hlavně výrobcům. S rostoucí populací světa se stává stále důležitějším přechod od spotřeby zdroje k jeho využití.

Prognózy odborníků jsou takové, že během příštího desetiletí budou industrializované společnosti pracovat na zlepšení využívání dostupných zdrojů a na transformaci jejich průmyslové výroby – na materiálové cykly s uzavřenou smyčkou. Již nyní výrobci i designéři pracují na inovativních procesech, které ve značné míře sníží využívání zdrojů a energie na všech úrovních. Recyklace se mění na upcylaci a odpadové produkty se přeměňují na materiály s konkrétními vlastnostmi. Prostředky se pohybují v rámci cyklů jak biologicky, tak technicky. To je ideální koncepce průmyslové kultury v 21. století.

Až budete řešit projekt, zamyslete se i nad tím – jak dlouho bude interiér sloužit, co se pak s vybavením stane a jaký je jeho původ? Možná vám to nyní přijde nepodstatné, předpokládá se, že v blízké budoucnosti tomu bude jinak.

VÝBĚR Z EXPOZICE CIRCULAR THINKING

Židle Beleaf, design Šimon Kern, materiál: směs listů a bio pryskyřice.

Svítlidla Decafé, design Raúl Laurí, materiál: kávová sedlina.

Křeslo Sibirjak, design Anastasiya Koshcheeva, materiál: březová kůra.

Koberce Vlisco, design Simone Postová, materiál: zbytky z výroby koberců.

Mísa Cotton bowls, design Katrin Krupka, materiál: zbytky průmyslových přízí.

Wootex, design Vive Innovation, materiál: použitý textil a plasty.

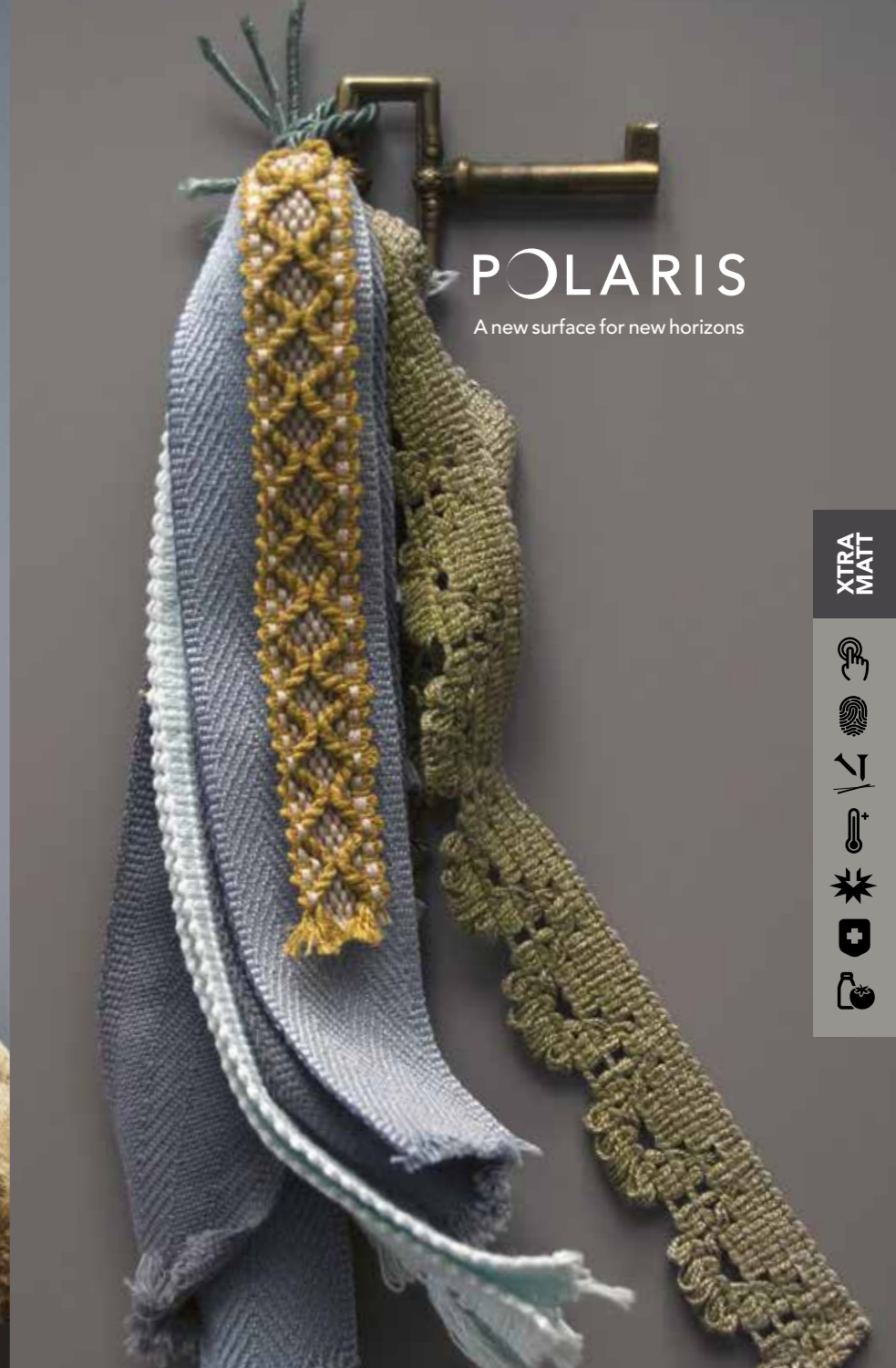
Svítlidla Pet lamp, design Alvaro Catalan,
materiál: PET láhve.

Židle Eddi seat, design Bernd Brinkmann,
podnož: rám starého kola.

Paper bricks, design Woojai Lee,
materiál: recyklované noviny.

POLARIS
A new surface for new horizons

XTRA
MATT

ABET LAMINATI

Unlimited selection

Stemming from Abet Laminati's stylistic and technical research, the revolutionary Polaris is smooth and velvety to the touch, and its features are truly extraordinary: it is highly resistant to scratches and heat, as well as being anti-fingerprint.

Discover all decors available at abetlaminati.com/polaris

www.reta.cz

Abet Laminati meets the Quality and Environment Standards with the ISO 9001
Certifications issued by SGS and ISO 14001 issued by Bureau Veritas.

1987 2001
Compasso d'Oro ADI Award

POHRAJTE SI SE STĚNOU

Jakub Colon

Přemýšlíte nad stěnou v projektu? Výmalba ani tapeta nejsou to pravé a hledáte sofistikovanější řešení? V tom případě vás zaujme obkladový systém stěn EFEKTA, který umožňuje sjednotit do jedné roviny povrch dveří s obkladem okolních stěn za využití skrytých zárubní. Jednou z hlavních výhod tohoto obkladu totiž je jeho skrytá hliníková konstrukce, která je uzpůsobena tak, aby šel ke skrytým zárubním vytvořit i kompletní obklad stěn v jedné rovině s dveřním křídlem.

Systém EFEKTA je celkově tvořen třemi částmi:

1. skrytou zárubní EFEKTA
2. skrytým hliníkovým systémem pro uchycení obkladu stěn
3. vlastním pohledovým obkladem

K dispozici jsou všechny tři části dohromady, nebo je možné v realizaci využít i pouze dílčí části samostatně.

Skrytá zárubeň EFEKTA

Základní část systému tvoří skrytá zárubeň EFEKTA, dostupná ve dvou verzích – 40/00 a 25/15. Odsokky a profilování hliníkového profilu zárubně jsou zcela odlišné od toho, jaké známe u ostatních skrytých zárubní. Bez problémů je zárubeň připravena na reverzní otevírání dveří a rovněž na řešení s nadpražím i bez nadpraží. Umí nést jakékoli dřevěné dveře i designové dveře MASTER s hliníkovou konstrukcí. Skryté zárubně EFEKTA jsou opatřeny skrytými panty Tectus 240 a 541.

Skrytý hliníkový systém EFEKTA pro uchycení obkladu stěn

Další součástí celého obkladového systému je samotný skrytý hliníkový systém pro uchycení obkladu. Skládá se z vodorovného profilu, který dosahuje hloubky 12,4 mm. Na něj se šroubuje svislý profil, na němž je již uchycen samotný pohledový obklad. Svislé propojovací lišty jsou od sebe vzdáleny zhruba jeden metr. Posledním dílem je tzv. rohový profil, určený pro vnější roh. Mezi jednotlivými spojeními jsou umístěné černé plastové fixační klipy, které vzájemně utěšňují desky mezi sebou. Rohovou variantu klipu je také možné opatřit suchým zipem. Stejný suchý zip pak má i protilehlá obkladová deska, a tím bude systém i zpětně velmi jednoduše rozmontovatelný.

Vlastní pohledový obklad instalovaný na skrytý hliníkový systém pak celkově dosahuje tloušťky 18 mm. Na opláštění je vhodné využít hlavně dýhu, sklo nebo desky lamino. Materiály lze rovněž vzájemně kombinovat – v jedné sestavě obkladu tak na dveřích i dílčích dílech mohou být různé povrchy.

Jako stavebnice

Montáž skrytého hliníkového systému začíná vždy od zárubně EFEKTA a pokračuje od ní na obě strany, až k rohům dané místnosti. Systém je stále rozmontovatelný, pokud je tedy pod obkladem potřeba něco dodatečně opravit, lze obkladové desky postupně rozebrat a později zase složit nazpět. Je ale třeba stále respektovat postup montáže, tedy od zárubně směrem k rohům místnosti. Z toho vyplývá, že demontáž je naopak nutné začít u posledního dílu. Při samotné montáži je pak doporučeno zaměřovat poslední díl obkladu, vždy až je vše ostatní již namontované, aby se tvarově i velikostně mohl přizpůsobit aktuální situaci v realizaci.

Ideální využití

Obkladový systém EFEKTA je vhodný jak do soukromých, tak i do komerčních prostor. Nabízí totiž pestrou škálu různých funkčních doplňků. Při využití spojovacího profilu mezi jednotlivými deskami ve variantě s výřezy nebo otvory se z obkladu stane rázem i chytrá odkládací plocha. Otvory totiž umožňují připevnit komponenty, které vytvoří poličky či různé držáky, například na brýle, nebo ramínka. Veškeré policové systémy také lze přizpůsobit jejich délkou, šířkou a výškou na míru každému konkrétnímu požadavku.

Další z výhod, kterou obkladový systém EFEKTA přináší, je možnost odvětrávání obložené zdi. Přední hrana obkladu je totiž vzdálena 40,5 mm od stěny. Díky této vzdálenosti se v tomto prostoru vytvoří vzduchová kapsa, která zajistí odvětrávání dané stěny.

Pokud máte dotazy, kontaktujte přímo technického poradce Jakuba Colona
e-mail: colon@japcz.cz
tel.: 724 550 487
www.japcz.cz

JAP®

Rozhovor s Marianem Jelínkem

MOTIVACE BEZ MOTIVACE

Mariana Jelínka jsme viděli poprvé vystoupit na Profesia Days v loňském roce. Jeho přednáška byla opravdu motivační, a tak jsme rádi, že vystoupí i na letošním semináři Interiéry 2017. Přenos a nadšení, se kterým hovoří, nelze písemně zprostředkovat, a tak vám přinášíme rozhovor.

Na Startup Summitu v loňském roce jste řekl větu: „Všichni bychom chtěli hrát první ligu, ale přitom se chováme, jako bychom hráli okresní přebor.“ Přijde mi, že tohle popisuje většinou neaktivní část populace. Jak se tedy z toho vymanit a co si musí člověk přepnout v hlavě?

Jsem přesvědčený, že tato doba vytváří ohromnou energii chtění, která však vede hlavně ke snění. To znamená, že nevede k akci. Všichni hrozně všechno chtějí, ale „akce“ je jiná energie. Jedná se o energii záměru, která je v lidech vlivem doby, ve které žijeme, oplošťována. Lidé něco extrémně chtějí, ale často se chovají, jako že to nechtějí. Příklad: Baví tě vydělávat peníze, nebo tě baví peníze? Často se setkávám s tím, že lidé chtějí spíše peníze, ale proces, který k výdělků vede, již tolik ne. V mé profesi je to častý jev, kdy vám hráč se slzami v očích říká, že chce hrát KHL, že chce vydělávat milion dolarů, ale chová se jako hráč okresního přeboru. Jednou z možností, jak se z tohoto koloběhu vymanit, je výstup z komfortní zóny – začít něco dělat, a ne jen „komentovat“.

To ale není tak jednoduché. Jaký je rozdíl mezi těmi energiemi?

Je pravda, že z gauče nebo z přemítání za stolem velkou změnu neuděláme. Energie chtění je sice velice důležitá, ale hlavním „hybatelem“ je energie záměru. Chtějme být prezidentem, ale pod jednou podmínkou – milujme činnost, která nás k tomu vede. Pokud se nám podaří vyvážit energii chtění a záměru, procentuální šance, že uspějeme, je velká.

Jak by podle Vás měli být „nastavení“ z hlediska myšlení lidé jak ve sportu, tak v obchodě?

Mám takové přirovnání, že myšlenka musí otěhotnět, aby se stala realitou. Racionální pochopení problematiky je velice důležité, ale pokud chybí emoční atraktivita, za myšlenkou stejně nejdeme. Pro mě je tedy důležité „myslet srdcem“. Můžeme si to představit na příkladu kouření. Troufnu si říct, že většina kuřáků racionálně chápe, že by neměli kouřit, ale kouřit přestanou až v momentě, kdy je zasažena emoce. Pro někoho to může být rentgen plic s rakovinovým nálezem, nebo dokonce smrt někoho blízkého.

Proslavil jste se díky hokeji, kde jste udělal spoustu tvrdé práce. Je ale něco, co jste si přenesl do osobního života?

V žádném případě bych si nechtěl hrát na „mesiáše“. Jdu svou cestou hledání a poznání. Těším z vrcholového sportu, kde jsem denně svědkem toho, jak nás porážky mohou aktivovat k lepšímu výkonu. Mnoho úspěšných lidí si zpětně uvědomuje, že svého úspěchu dosáhli hlavně díky prohrám, které překonali. Proto se mi například líbí představa uspořádání konference na toto téma, kde by lidé sdíleli, jak díky neúspěchu došli k úspěchu. Neúspěchy můžeme vnímat jako uzlíky na našich životech, které jsou podhoubím pro to, aby úspěch přišel.

To se lehce řekne, hůře udělá.

Nehroutit se pokaždé, když se mi něco nepovede. Z vlastních zkušeností už můžu říct, že plno věcí, které se v daném okamžiku zdály jako velká porážka, byly s odstupem času velké vítězství. Podstatné je, že vás baví to, co děláte. Když vás baví život, to je podstata všeho. A jak naložíme s časem, to je jen a jen naše věc. Snažím se inspirovat lidi, aby brali svůj život a čas do svých rukou, aby nedávali tyto věci někomu jinému do ruky. Vnímám, že každý máme své „vnitřní prostředí“, které na rozdíl od vnějšího dění a událostí můžeme ovlivnit. Vnější dění a okolnosti někdy ovlivnit nemůžeme, ale plno věcí můžeme propásnout jen vlivem toho, že si necháme naše vnitřní prostředí – pozornost „odvést“, těmi vnějšími impulsy, které ovlivnit nemůžeme. Co ale můžeme ovlivnit, je reakce na vnější podněty.

Našel byste nějaké paralely mezi obchodem a sportem, co si obchodníci mohou od sportovců vzít?

Myslím, že jich je celá řada. Dokonce když vyučuji na vysoké škole, mluvím o tzv. sportovním průmyslu. Vrcholový sport je o penězích. Troufnu si říct, že ani olympijské hry by nikdo nepořádal, kdyby na nich nevydělal. To stejné platí i o mistrovství světa ve fotbale/hokeji... Ale jsou i další paralely. Například touha po maximálním výkonu, touha uspět. Ve sportu i byznysu se zabýváme motivací. Vidím ale i negativní styčné plochy, jako například podvody, korupci, ale i syndrom vyhoření.

Jak tedy přenést ten Váš recept na ostatní?

Slovo „recept“ nemám rád, ten patří do lékárny. Na planetě žije více než 7 miliard lidí a každý člověk je „originál“. Proto si troufnu říct, že univerzální recept na takové věci není. Je to nejen o změně myšlení a změně vnitřního nastavení člověka, ale také o „trefení“ emoce. Protože jsme se již mnohokrát přesvědčili, že sebevětší finanční obnos nám úspěch nezaručí. Myšlení nestačí, je třeba „zasáhnout“ i emoce, které ale netrefíte finančně. Pokud motivačně trefíte emoci, je to neetické, pokud kvůli penězům někdo někoho miluje, je to neetické. Pokud v současné době někdo chodí do práce jenom kvůli penězům, tak je také z dlouhodobé perspektivy nešťastný. Nikde ale není napsáno, že je stav neměnný. Mluvím o tzv. motivačním ekvalizéru, na kterém je znázorněno, jestli danou činnost děláme více z důvodu lásky k činnosti/procesu, nebo z důvodu lásky k cílům/výsledkům. A zabývám se tím, jakými impulsy daného člověka můžeme na ekvalizéru „posouvat“.

Marian Jelínek, 54 let
Hokejový trenér a kouč vrcholových sportovců
Dvakrát dovedl hokejovou Spartu k extraligovému titulu
Je spoluautorem 9 knih a získal doktorát z kinatropologie a psychologie

Jako hokejový trenér a kouč vrcholových sportovců působí již celých 25 let, v roce 2005 jeho tým zvítězil na MS a více než deset let spolupracoval s Jaromírem Jágre. K úspěchu mu nepomohla jen touha po vítězství, ale také láska k tomu, co dělá. Svě životní zkušenosti předává dále pomocí knih, ale i přednášek a seminářů.

SCALE COLLECTION

PŘÍBĚH NĚMÉHO SLUHY, KTERÝ SE MUSÍ UKLONIT

MgA. Karel Matějka

Kolekce Scale je jako dobře vychovaný sluha, který se ukloní. Na rozdíl od tradiční konstrukce sluha ani věšák nemají stabilní základnu. Jejich houpání přináší radost při každodenním používání. Toto vysoce praktické příslušenství zahrnuje ušlechtilý design, vynikající zpracování dřeva a moderní průmyslové technologie.

Láska ke dřevu

U Matějků se dědí láska ke dřevu a řemeslu minimálně čtyři generace. Stejně jako jméno Karel. Praděda Matějka, toho jména první, se narodil v šumavské vesničce Běšiny. Jako vyučený kolář si založil kolářskou dílnu a postupně v ní zaměstnával až šest lidí. Vyráběl vozy, loukoťová kola a zemědělské stroje. Když se v okolí začalo dařit turismu a v horách se objevili první lyžaři, využil svou znalost technologie ohýbání dřeva a svůj výrobní program rozšířil o sánky a také lyže. Jeho slibně se rozvíjející kariéru bohužel tragicky ukončili nacisté. V roce 1942 byl za nelegální ukrývání zbraně po udání popraven ve Spáleném lese u Klatov.

Jeho syn dostal při křtu omylem jméno Vojtěch, ale nikdo mu neřekne jinak než Karel. I on chtěl pracovat se dřevem a pokračovat v rodinné tradici, komunistická strana však byla proti a dala mu na výběr mezi těžkým průmyslem a prací v dolech. Děda se proto vyučil soustružníkem kovů a celý život pracoval v klatovské Škodovce.

Jeho syn, který v truhlářské dílně trávil mnoho času ještě před nástupem do učení, o jiném oboru než o truhlářině vůbec nepřemýšlel. Vyučil se uměleckým soustružníkem dřeva a přestěhoval se do Prahy, kde si zařídil vlastní truhlářskou dílnu. A tady, v tátově dílně, se také rozhodlo o osudu mém a o pokračování rodinné tradice. Po absolvování oboru tvarování dřeva a řezbářství na Střední uměleckoprůmyslové škole na Žižkově jsem úspěšně dokončil VŠUP, obor produktový design. A v roce 2012 jsem získal Cenu Czech Grand Design.

Ve své práci se vždy snažím respektovat čistotu formy s preferencí jednoduchých linek. Rád kombinuji rozdílné materiály a technologii, která zvyšuje emocionální dopad designu. Můj hluboký zájem o design mě přivedl k širokému spektru projektů, od nábytku po venkovní vybavení, od budov až po osvětlení.

Více o mých projektech www.karelmatejka.com

FLEXIBILNÍ SKLO – DESIGN A ZPRACOVÁNÍ

Ing. Miroslav Matějka

Nové nápady vyžadují nové výrobky i nové výrobní postupy. Použití skla například propůjčuje interiéru eleganci a vyvolává dojem vysoké hodnoty a kvality. Firma REHAU pojala téma povrchů zcela nově a vyvinula revoluční produktovou řadu RAUVISIO crystal. Tento materiál je vhodný pro vytváření čelních ploch v interiérech, plně kompenzuje nedostatky pravého skla a skvěle kombinuje jeho přednosti s pozitivními vlastnostmi polymerů.

RAUVISIO crystal

Sklolaminát RAUVISIO crystal umožňuje maximální flexibilitu při výrobě interiérových prvků v imitaci skla, jako jsou čelní plochy nábytku, interiérové dveře, dělicí příčky, výplně či obložení stěn a nik. Po zabudování nábytku lze navíc jednotlivé dílce a výrobky kdykoliv vrtat nebo frézovat, takže je dodatečně možné doplnit např. úchytky.

Kromě téměř neomezených možností použití, dodatečných úprav na místě montáže a zpracování přířezů na míru lze materiál RAUVISIO crystal také snadno ohýbat a díky tomu vytvářet prakticky libovolné tvary. Výhodou je také možnost oboustranného frézování a vytváření reliéfů a intarzií do plochy desky. Celkový dojem lze následně umocnit pomocí nasvícení či podsvícení.

RAUVISIO crystal – nejflexibilnější sklo:

Jednoduché opracování

Lze použít běžné nástroje na opracování dřeva

10x odolnější proti rozbití než pravé sklo

není křehký a je vysoce odolný vůči nárazu, až o 20 % méně zmetků

O 50 % lehčí než sklo

malá hmotnost otevírá nové možnosti uplatnění

Vysoce odolný vůči poškrábání, UV stabilní

velmi odolný povrch díky speciálnímu laku

Žádné otisky prstů na matné verzi

RAUVISIO crystal mirror

Zrcadlová verze sklolaminátu je ideální pro použití např. v koupelnách nebo šatních skříních. Oproti klasickému zrcadlu má výrazně vyšší odolnost proti rozbití, o 50 % menší hmotnost a potřebné úpravy je možné provádět běžnými nástroji pro opracování dřeva. Individuální přířezy nebo otvory je možné snadno a rychle provádět přímo na místě montáže. Materiál RAUVISIO crystal mirror lze bez problémů ohýbat a vytvářet tak téměř libovolné tvary.

RAUVISIO crystal magnetic

Varianta s magnetickou funkcí, která je zajištěna tenkou ocelovou vložkou. Nejrůznější poznámky a obrázky tak můžete snadno připevnit pomocí neodymových magnetů. Desky RAUVISIO crystal magnetic jsou moderní a funkční alternativou k magnetickým popisovacím tabulím (whiteboard) s mnohostranným využitím nejen v kancelářích. Lze je snadno popisovat běžnými popisovači (lesklý povrch) nebo křídou (matný povrch). Díky vlastnostem nanovrstvy lze povrch stejně snadno a beze zbytků vyčistit. Vzhled ani povrchové vlastnosti materiálu nejsou jeho magnetickou funkcí nijak ovlivněny. Na přání je tato varianta dostupná ve všech dekorech.

RAUVISIO crystal slim

Extra tenké desky RAUVISIO crystal slim v tloušťce 4 mm (sklolaminát 2 mm + protitah 2 mm ve stejné barvě) se vyznačují malou hmotností. Umožňují tak realizovat zcela nová a kreativní designová řešení přesně podle přání zákazníků. Desky jsou dostupné ve všech barvách a dekorech, stejně jako v provedení mirror a magnetic.

V konfigurátoru povrchových materiálů RAUVISIO, který naleznete na webových stránkách REHAU, lze jednoduše naplánovat a objednat hotové dílce na míru již od 1 kusu. Dílce jsou na přání ohraněné technologií laserového svařování, což garantuje optimální vzhled a vysoce kvalitní spojení nábytkové hrany s deskou s nulovou spárou. Tento inovativní materiál je tak dostupný i pro menší zakázkové výrobce bez nutnosti finančně náročných investic do nových technologií. K dispozici je aktuálně 10 atraktivních barev v matném i lesklém provedení a 12 dekorů v lesklém provedení.

Od uvedení do sériové výroby v roce 2013 byl materiál RAUVISIO crystal již několikrát oceněn na mezinárodní úrovni, např. cenou **reddot design award 2013** nebo **interzum award 2015 a 2017**. Jeho vysoká kvalita byla potvrzena také certifikátem nezávislé společnosti TÜV.

reddot
design award

ZLATO V SOUDOBÉM INTERIÉRU

MgA. Marek Teska

Zlato je zcela mimořádný, svým způsobem podivný a mystický materiál. Po staletí synonymum bohatství a krásy. Pro zlato se lidé vraždili a vraždí, pro zlato se vedly a vedou války, zlato je milováno a občas nenáviděno.

Je logickou a svým způsobem racionální součástí povrchových úprav historických interiérů – proč logickou a do jaké míry racionální, níže vysvětlím. A nevidím příčinu, proč by ze stejného důvodu, resp. souboru důvodů, nemělo mít místo v interiéru soudobém.

A nejde prosím o vkus velkouzenářů a ruských oligarchů.

Tedy: jedna z obdivuhodných optických vlastností zlata je mimořádná míra odraznosti (NEJVYŠŠÍ míra odraznosti ze všech materiálů na této planetě). Až 99,5 % světla, které na zlatý povrch dopadne, se odrazí zpět. Podstatně více, než od nejdokonalějšího zrcadla (což není nic jiného než vrstva stříbra na skle) a o řád více než od nejbělejší bílé. Ta míra je tak vysoká, že odporuje naší každodenní osobní zkušenosti – málokdy potkáme plochu pozlacenou plátkovým zlatem. Za plného světla je zlato krásné, za šera je ale doslova magické – při míře osvětlení, kdy pro normální oko obrysy předmětů začínají splývat a barvy už přestáváme rozeznávat, zlato stále odráží tolik světla, že se v kontrastu s ostatními materiály zdá, že doslova září (viz. zářící vlasy Zlatovlásky, do dálky zářící koruna krále atd.). Historické interiéry byly dle našich měřítek velice málo osvětlené – zimní půlku roku doslova temné. Svítilo se loučemi a osvětlovacími krbíky, voskové svíce byly natolik luxusní zboží, že si je mohla dovolit jen církev. Logické a racionální řešení bylo použití reflexních povrchů – nejlépe tedy zlata.

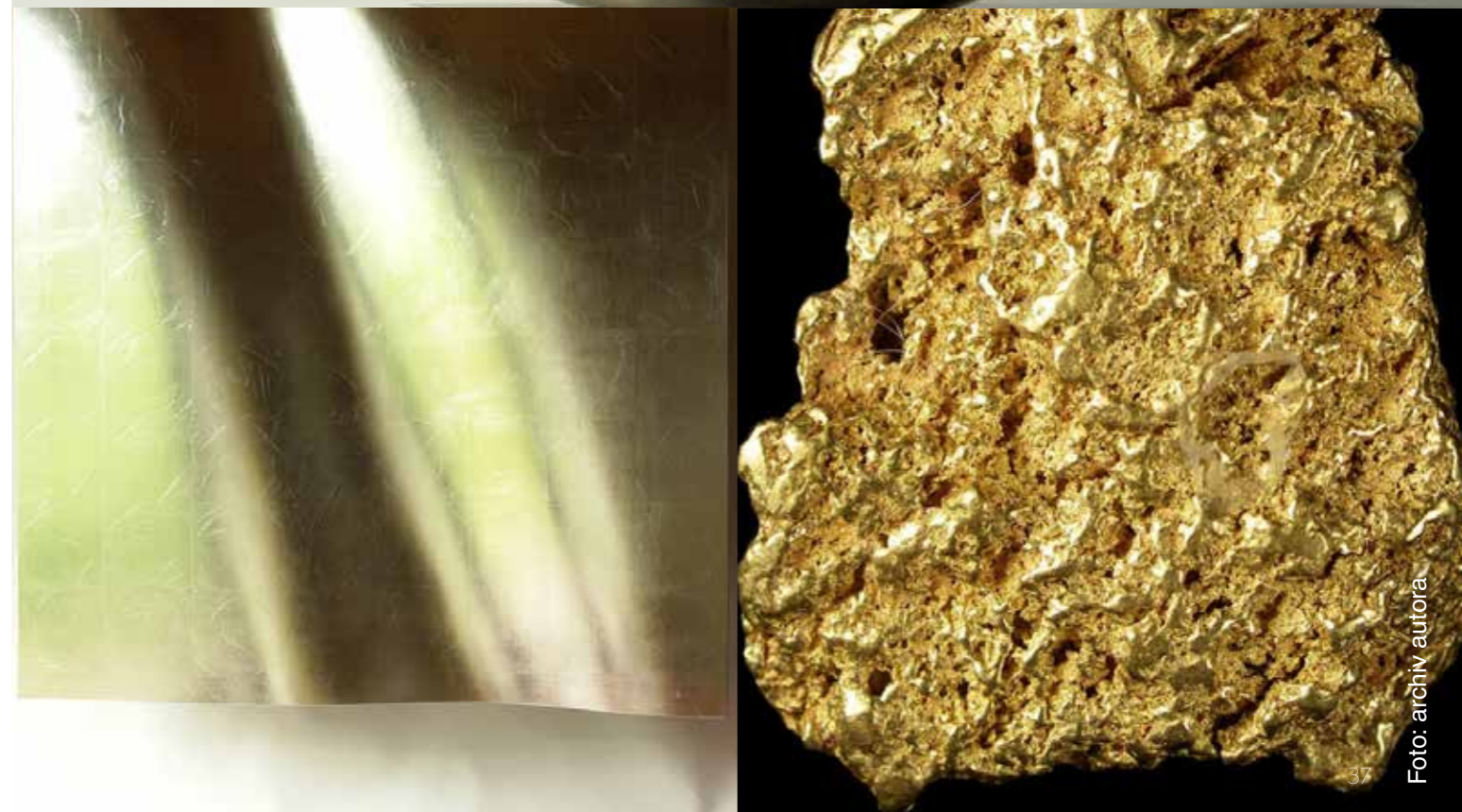
V naší architektonické praxi pracujeme s plátkovým zlatem z naprosto stejných důvodů.

Optické a světelné tvarování interiérů pomocí zlatých ploch, psychologické „přisvětlování“, zvětšování a „prolamování“ interiérů díky povrchům z různých druhů plátkového zlata považujeme za naprosto legitimní a moderní metodu práce s prostorem a hmotou.

Klasické a prastaré technologie pozlacování na mixtion nebo polyment přizpůsobujeme moderním technologickým postupům a daří se nám je aplikovat z hlediska ortodoxních restaurátorů sice kacířským, ale soudobým způsobem. Know-how, které jsme tak nashromáždili, otevírá nestandardní a absolutně nekonečné možnosti práce s interiérem.

Poznámka autora:

Povrch z plátkového zlata není levný, ale vůbec nemusí být tak drahý, jak by se mohlo zdát.

PRŮMYSLOVÁ PRÁVA NÁBYTKU – POSTŘEHY NÁVRHÁŘE NÁBYTKU

Ing. arch. Hynek Maňák, Ph.D.

Jedna scéna z dokumentárního filmu Serge Gainsbourg – Autoportrét zachycuje tohoto bouřliváka, jak ukázněně napíše notový zápis melodie nové písně a za správný poplatek si ji registruje u příslušné instituce...

Problematika průmyslové ochrany designu je dle mého názoru komplikovaná a jako průmyslový návrhář nábytku jsem považoval za vhodné se v ní postupně, byť částečně zorientovat, abych byl schopen účinně ochránit a zužitkovat výsledek své duševní práce.

Navštívil jsem postupně řadu seminářů a přednášek na toto téma. Některé jsem považoval za velice odborné a prospěšné (například semináře pořádané ÚPV), jiné spíše připomínaly náborové meetingy pro vstup do armády (někdy patentoví zástupci přednesou problematiku jako procházku růžovým sadem a nezmíní žádná úskalí). Jako návrhář nábytku mám za sebou pozitivní i negativní zkušenosti s touto problematikou. Můj pohled tedy není pohledem právníka ani patentového zástupce, kteří mohou na věc nahlížet odlišně, a to mnohdy i mezi sebou samými.

Novost návrhu

Ať se jedná o ochranu formou průmyslového vzoru, nebo užitého vzoru, považuji za prvotní posouzení a zvážení novosti obsahu. Autor (původce) by si měl položit otázku, zda designové či konstrukčně-technické řešení je něčím nové oproti dosavadnímu a známému stavu designu či techniky. Pro vlastní práci designéra je již z podstaty velmi důležité mít široký přehled o vývoji designu v oblasti jeho působení. Slouží k tomu všechny možné způsoby přenosu informací: návštěvy veletrhů, odborné přednášky a semináře, publikace, internet, televize, rádio, rozhovory s profesními kolegy, možná i telepatie či věštby. Důležitá je podle mě také dostatečná sebereflexe návrháře, aby nepovažal všechny své výtvořky automaticky za originální plody své geniality a kriticky je porovnával se známými díly a technickými řešeními.

Občasně nahlédnu do on-line registru ÚPV a žasnu nad zápisy některých průmyslových vzorů nábytkových prvků, které zobrazují dle mého názoru známá, někdy až archetypální tvarová řešení, jejichž novost, a tudíž oprávněnost zápisu lze snadno zpochybnit. Nedokážu ale jednoznačně posoudit, zda jsou to plody naivní snahy o zápis mezi průkopníky designu, což někdy srovnávám s významem diplomu na zdi (mohou krásně dekorovat kancelář). Pro akademické pracovníky to může být třeba zdroj cenných RUV bodů. Pro rafinované výrobce se může jednat o přípravu nástražných min pro případné právní bitvy...

Rešerše

Současný svět je globální, tudíž v Evropě, Americe či Austrálii používají designéři obdobné materiály a technologie pro výrobu nábytku, mimochodem používají také stejný mozek. Proto je docela možné, že současně na několika místech na světě řeší nezávisle na sobě designéři stejná či obdobná zadání a dospějí ke stejným či velice podobným tvarovým či technickým řešením. Při sebelepší znalosti trhu či oblasti vašeho působení nemůžete s jistotou tvrdit, že váš design nemá na světě již svého bratříčka, co horšího staršího bratříčka.

Při zápisu průmyslového vzoru je proto velmi cenné, že ÚPV ČR provádí rešerše z dostupných zdrojů a ověřuje,

zda váš návrh je opravdu nový, pokud ano, provede zápis průmyslového vzoru. I tak může nastat situace, že někdo v budoucnu prokáže, že váš návrh nebyl nový, a podá žádost o výmaz vašeho průmyslového vzoru, pokud doloží dostatečné doklady, bude váš průmyslový vzor vymazán.

Časování průmyslové ochrany

V problematice průmyslové ochrany nábytku považuji za velmi důležité její správné načasování. Cimrmanovské „ted' tu byl“ nás svádí k rychlému provedení zápisu, abychom nebyli předstíženi jinými šikovnými kolegy. Na druhé straně uspěchání zápisu může znamenat také budoucí komplikace. Po veřejné prezentaci vašeho námětu platí roční ochranná lhůta pro zápis vašeho průmyslového vzoru. Po uplynutí této lhůty se design stává všeobecně známým a již není možné ho průmyslově chránit.

Pokud designér hledá pro svůj design (technické řešení) uplatnění u výrobce a chce mít jistotu, že jeho námět výrobci nezneužijí, je na místě zápis průmyslového či užitého vzoru, nejdříve například pro ČR. Z pohledu budoucí výroby výrobků je však ochrana v ČR nedostatečná, výrobek by měl mít ambice uplatnit se na evropském trhu, minimálně v okolních státech, do kterých je budoucí výrobce vašeho designu schopen výrobky vyvážet. Ochranu vzhledu může na území Evropské unie zajistit jednotný průmyslový vzor Společenství. Technické řešení je však nutné chránit zápisy užitého vzoru pro jednotlivé státy, což začíná být docela nákladné. Po zápisu užitého vzoru v ČR máte roční lhůtu na přednostní zápis v dalších státech, ve kterých byste měli zájem svůj námět chránit. Z toho plyne, že po zapsání užitého vzoru v ČR máte rok na nalezení výrobce a na vyjasnění strategie a uplatnění ochrany vašeho námětu v dalších státech. Po uplynutí této lhůty váš námět nebude možné v dalších státech průmyslově chránit.

Průmyslový vzor Společenství

Výše byl již zmíněn tzv. komunitární vzor, který jedním zápisem umožní ochranu na území 28 členských států Evropské unie. Pro designéra tedy snadný a ekonomicky dostupný prostředek pro ochranu tvarového řešení. Problematickou stránkou však je, že zápis je spíše formální a neobsahuje rešerše dokladující novost vašeho designu. Výrobci, který bude vyrábět výrobky chráněné svým zapsaným komunitním vzorem, se může v budoucnu ozvat majitel jiného komunitního průmyslového vzoru zapsaného dříve a požadovat po něm oprávněně podíl na výnosu z realizovaného prodeje. Pokud se tomuto riziku chce výrobce vyhnout, musí si před zápisem komunitního vzoru či během něj nechat zpracovat rešerše, které mohou být docela nákladné. Doporučovaný postup je zápis českého průmyslového vzoru, který obsahuje zpracování rešerší, a pak následně provést evropský vzor.

Vymahatelnost průmyslové ochrany

Cílem průmyslové ochrany by neměl být pouhý zápis u patentového úřadu. Cílem je, aby váš design (technické řešení) byl vyráběn a výrobce vám jako autorovi platil adekvátní odměnu. Nebo naopak aby váš design nevyráběl jiný výrobce, který vám však nehodlá platit příslušející odměnu. Zápis průmyslového či užitého vzoru sám o sobě ještě nezajistí, že design (technické řešení) nebude vědomě či nevědomě využíván výrobcem bez potřebné licenční smlouvy s jeho vlastníkem. V případě nevědomého využívání je průmyslová ochrana vašim argumentačním prostředkem a bude záležet na korektnosti výrobce, zda bude ochoten se dohodnout na nápravě. V případě vědomého zneužití nezbyvá než se obrátit na soud. A soudy v naší republice jsou (nejen dle mých osobních zkušeností) bohužel poznamenány dlouhými časovými lhůtami, ale také nepředvídatelností výsledného rozhodnutí. Pokud nevíme, jak věc dopadne, říkáme: bůh sud', protože ani ten mnohdy neví.

Autorská práva

V současnosti je docela frekventovaným až módním pojmem dodržování autorských práv. Autorským dílem může být dle mých poznatků zjednodušeně cokoli, co kdo vytvoří, vysloví nebo provede. Takový princip: kadze chodzi dzezi robi. A to se k nim ani nemusíte hlásit v době jejich zrodu, prostě až to bude potřeba, tak se přihlásíte jako jejich stvořitel. Omlouvám se kolegům architektům, ale nesouhlasím s tezí, že architektonický návrh je autorské dílo, a tudíž zákazník si musí v budoucnu vyžádat souhlas, zda může do autorského díla nějak zasahovat: třeba přestavět svůj dům podle svých představ.

VIZUALIZACE TO NEZACHRÁNÍ!

Ing. Jan Opitz

Když jsme s paní vydavatelkou vybírali název článku, shodli jsme se, že by měl být alespoň trochu kontroverzní k obecně vnímanému renomé, které vizualizace povětšinou mají. Nečekejte tedy klíše s opěvováním jejich mocné a nezpochybnitelné síly, ale spíše polemiku, jakou roli v naší profesi hrají, jak k nim lze přistupovat a pracovat s nimi, o jejich vlastní zbytné či nezbytné existenci v projektech a snad i jejich budoucnosti. Nejdříve ale něco málo o jejich počátcích a směřování jako paralely technického vývoje, možná i sebeklamu a marnivosti, které mnozí nedobrovolně podléháme.

Něco málo z (nedávné) historie

Kdo měl co do činění s počátky vizualizací u nás, musí se dnes při vzpomínce na 1. polovinu 90. let usmívat nad tím, s čím si musel grafik vystačit, aby dosáhl kýženého efektu. Omezující byl zejména výkon tehdejších počítačových stanic, a tak se některých „reálií“ musel předem vzdát nebo je důmyslně obejít, pokud nebyl zrovna „viz-guru“ v základech programování. Výstupy však měly magickou sílu kondiciogramu (à la „Jáchymova stroje“) a byly znakem pokroku počítačových technologií. V některých případech byly až efektní přehlídkou funkcí programu i dovednosti grafika, což adresáti vizualizací (laici) jen těžko prohlédli, unešení „alternativním“ způsobem zobrazení. Klasické „kolorované pérovky“ a jiné techniky mohly přinášet sebelepší koncept, ale necvičené oko a mysl sklouzávaly raději k „pokroku“. Paradox, který vznikl již dříve na poli produktového designu, kde omezené možnosti 3D softwaru nebo dovedností jeho uživatelů podstatně ovlivňovaly vlastní návrh (tzv. počítačový formalismus), by vydal na samostatný článek. Od konce 90. let se už situace začala rychle měnit a vizualizace se stávaly běžnou součástí projektů a jejich prezentací. Stály za tím zejména rychle rostoucí výkony grafických stanic a nové výpočetní algoritmy (renderování – finální vykreslování scény) a mílovými kroky jsme se dostali až k fotorealistickým výstupům. Programy se začaly v duchu user-friendly ovládat, ruku v ruce s nově nastupující počítačovou generací, stávat pro jejich uživatele jednoduššími i dostupnějšími. Velkou roli dodnes sehrávají také sílící komunity uživatelů a samozřejmě sdílení jejich zkušeností a postupů prostřednictvím tutoriálů. Trpělivý samouk tak dnes mnohem snadněji může dosáhnout už po několika měsících slušných výsledků.

Kde je vizualizace dnes

Vizualizace je dnes běžně skloňovaným termínem a není snad ani zapotřebí ji přesněji definovat. A přece její vývoj stále pokračuje, fotorealistické zobrazení dnes nikoho tak neuchvátí jako před 10 lety. Dokonce se zde objevily ještě vyšší požadavky na kvalitu, které daly vzniknout nové kategorii, tzv. hyperrealitě. Výstup se prakticky rovná fotografii, jen profesionál může poznat, že se nejedná o snímek z reálného prostředí. Je také o poznání dražší a často je již (jako dříve běžná vizualizace) předmětem tvorby specialistů, namísto architektonických studií, které jsou dnes povětšinou schopny „reálných výstupů“. Skoro by se mohlo zdát, že již není možné (hyper)realistické výstupy dále posouvat. Není tomu zcela tak. Základní představou vizualizace je výstup obrázku v elektronickém formátu nebo tištěné podobě, tedy statické zobrazení. Ale dokonalejší pochopení prostoru je možné až s pohybem mezi vlastními objekty tvořícími celkovou dispozici, kde vyniknou i vzájemné proporce v měnících se průhledech a mnoho dalších charakteristik. Toho je možné dosáhnout klasickým způsobem, tj. animací (sekvencí jednotlivých obrázkových výstupů), která je na výrobu časově náročná, a tím pro potřeby většiny projektů neefektivní a drahá. Virtuální prohlídky se tak často řeší pomocí „vstupu do scény“, kde jsou prostředí a vlastní objekty vykresleny v reálném čase (Real-time Render), tedy nečekáte na vykreslení jednoho snímku. Kvalita zobrazení (ostrost, velikost, počet snímků za vteřinu aj.) je potom opět závislá na výkonu grafické stanice (grafického procesoru). A kam dál? Zcela jistě už se způsoby prezentací návrhů pomalu, ale jistě posouvají k využití tzv. virtuální reality (VR). Za pomoci speciálních brýlí se tak můžeme rozhlížet a procházet (ve vymezeném skutečném prostoru) novým návrhem interiéru existujícím jen ve virtuálním prostoru 3D scény. Masovější využití VR v interiérovém designu se dá očekávat už v další dekádě..., pokud ji však ještě nepředběhne zavedení tzv. rozšířené reality (AR), která umožňuje prolnutí vytvořených virtuálních 3D objektů do sledovaného prostoru reálného světa. Možná to zní jako sci-fi, ale nenechme se mýlit, technologie už existuje, potřebuje však ještě dozrát a zlevnit, potom jistě pronikne i do architektury a interiérového designu.

Svět chce být klamán...

Vídáme je často. Díváme se pečlivě vybranými náročnými perspektivami do bytové zástavby poseté výstavní zelení. Slunce svítí, pestrá směsice lidí nešetří až podezřele šťastnými úsměvy. Ještě že je našinec od přírody (nebo spíše dob minulých i současných) přirozeně podezřívavý a dovede marketingový nástroj atmosféry na objednávku odfiltrvat. Možná máte ještě v čerstvé paměti ze svého okolí billboardy nabízející budoucí „rezidenční“ bytovou výstavbu. A možná je vám také známa skutečnost, které je vizualizace značně vzdálena.

A podobně to někdy funguje i ve vizualizacích interiérů. Už i mírně nadprůměrný grafik dovede vytvořit příjemnou a líbivou atmosféru domova, zvolit efektní (někdy jinak nic nevyprávějící) pohledy se zbytnými objekty odvádějícími pozornost. Pojďme však takové počínání „aby to bylo hezčí“ pro pochopení srovnat např. se sdělením diagnózy lékařem. Může být přirozeně také interpretována v lepším světle, ale pouze za účelem povzbuzujícího synergického placebo efektu, pokud má význam. Ale vizualizace slibující více, než může realita nabídnout. To není trestné, ale rozhodně neetické. A designér či architekt není primárně obchodník. Má ctít morální kodex své profese, neboť stejně tak jako lékař (bez přehánění) výrazně ovlivňuje každodenní život klientů. Vizualizace není to, co designér prodává, je to jen prostředek jeho komunikace a ta musí být pravdivá. To, co skutečně poctivý designér nebo architekt prodává, je dobře použitelný projekt, který odpovídá potřebám klienta. Ten to však, jako laik, může ve fázi odsouhlasení zatím jen tušit, až čas prověří kvalitu návrhu.

Nezapomeňte, skutečná kvalita odvedené práce a spokojenost klienta s užíváním interiéru nás stejně v referencích doběhnou. Nebo snad už se na vás někdo obrátil na základě doporučení od předešlého zákazníka, že jste mu vytvořili pěkné vizualizace? Bohužel stále existují veřejné soutěže i privátní výběrová řízení projektů, kde může rozhodnout ve prospěch horšího projektu právě líbivá vizualizace a obráceně. Tomu lze čelit jen přizváním pečlivě vybraných odborníků do hodnotících komisí, kteří dokážou posoudit skutečnou kvalitu a přínos soutěžních návrhů.

Obejdeme se bez ní?

Osobně si myslím, že ne. Ale nepatřím k ortodoxním zastáncům nenahraditelné role vizualizací, kterými se nechá designér zastupovat v e-mailové korespondenci a opírá se pouze o ně. S postupující praxí spíše možná naopak. Reálný prostor (a klienta) chci vidět co možná nejdříve, i když se například ještě nemohu projektu věnovat, aby mi už mohl trochu pracovat v podvědomí. Po několika detektivních schůzkách s klientem nad zadáním se pouštím do modelace prázdných 3D prostor, kde si začnu své úvahy ověřovat v hrubé objemové studii. Zde je 3D software úžasným pomocníkem, prostorem otáčím, procházím mezi jednotlivými zástupnými objekty, někdy i hrubě texturovanými či v základu barevnými. Pracuji zatím s abstrakcí možné konečné podoby na pozadí hmoty (a barvy) v prostoru, který má fungovat podle zadání. Výsledek potom ve zkratce překresluji na papír, kde prokresluji v linkách a křivkách objekty. Přenos „myšlenka–tužka“ (třeba jen v naznačené skice) je totiž mnohem rychlejší než přenos „myšlenka – 3D modelování“, které musí být exaktní a je na něj ještě brzy. Až s pomocí skic „promyslím“, teprve se vracím do 3D softwaru a domodeluji. Samozřejmě ještě ladím, ale práce je mnohem efektivnější. A někdy představuji mezifáze klientovi, pokud je schopen vstřebat jistou míru interpretované abstrakce. Finále je potom předmětem vizualizace, ovšem její míra věrnosti (fotoreality) je relativní, v závislosti na potřebách projektu. Skoro bych to v nadsázce popsal tak, že se snažím vizualizace použít „jen v nutné sebeobraně“. I tak její využití v mém stylu práce výrazně převažuje.

V nejednom projektu jsme ale opravdu schopni vystačit si s hrubými modely ve zjednodušeném zobrazení. Někdy dokonce může být přílišná snaha o maximální konkretizaci ve vizualizaci na škodu, neboť například nepodstatný nebo méně podstatný detail může odvést pozornost klienta či zcela změnit vnímání podstatné myšlenky vašeho návrhu. Před přibližně 15 lety se dokonce za tímto účelem začaly v renderovacích enginech objevovat variantní výstupy, které zobrazovaly výsledné vizualizace jako kresby namísto přibližování se realitě. Důvodů a uplatnění je jistě více, ale právě zde si možná začal ne jeden designér uvědomovat také sílu tradiční a osobité skici jako otisku lidské práce.

Efekt i efektivita

Ať už patříte k jakémukoliv táboru zastánců, který do určité míry využívá různé formy výstupů, zkuste připustit i zcela opačný pohled. Někdy bývá důvodem pro zavržení pouhý fakt, že něco (dosud) neznám nebo (stále) neovládám. A přitom by bylo možné pro naši každodenní práci, její produktivitu i kvalitu získat výrazně víc. Je opravdu nutné, aby všechny mé konzultační vizualizace pro zákazníka byly tak perfektní na úkor mého času nebo financí (v případě zadání)? Nestačilo by nacvičit skicování? A naopak, nepomůže mi, pokud někdy svěřím své finální výstupy 3D grafikovi nebo zkusím třeba jen zpočátku pro účel procesu navrhování v základu ovládnout nějaký doporučený 3D software? Cílem článku bylo relativizovat roli a pojem „vizualizace“, možná také zpochybnit ne jeden jednostranný pohled a rozšířit obzory k druhému břehu. Připomeňme si hlavní myšlenku: počítačová vizualizace (ale v principu stejně tak ruční) není cílem naší práce, ale jen prostředkem. Ve vizualizacích náš klient žít nebude! Když bude projekt od základu špatný... (dovětek viz název tohoto článku).

Vizualizace: Martin Moravec

... DESIGN ZA VŠECHNY PENÍZE?

Toto ožehavé téma přednášky otevírá témata:

- Co je to design management? Pomůže v interiérové tvorbě? Dělán design jako koníčka, nebo se tím žívím?
- Řízení financí, času a lidských zdrojů v interiérovém designu – jak na to?
- Cenotvorba v interiérovém designu – za kolik mám prodávat návrh, aby nebyl pod cenou a přitom prodejný?
- Jaké jsou reálné náklady interiérového designéra – software/hardware, sebevzdělávání, praktické zkušenosti, backoffice, networking...
- Lze designérskou tvorbu systematizovat?
- Jsme dobří designéři? Nevím. Ale v tom, co děláme, jsme úspěšní.

Kdo je Ing. Milan Vrbík?

Milan vystudoval obor design nábytku na Mendelově univerzitě v Brně. Během studia absolvoval odborné stáže v USA a ve Finsku. V průběhu doktorského postgraduálního studia se zaměřil na studium design managementu a project managementu. Je certifikován dle švýcarských standardů IPMA a je aktivním členem ve výboru regionální kanceláře České manažerské asociace.

Během let své praxe zrealizoval společně se svým týmem desítky projektů a designových interiérů. Se svými návrhy se jako designér několikrát úspěšně umístil v soutěžích. V prvních letech působil na Mendelově univerzitě, kde jako lektor vyučoval projektový management a společně s Borisem Hálou vedl ateliéry interiérového designu. Společně s Borisem Hálou a dalšími je spoluautorem knihy o designéroví, zakladateli českého Design centra, přáteli a kolegové Karlu Kobosilovi - KOBObOOK (Vutium). V současné době se věnuje převážně design managementu a činnostem souvisejícím s rozvojem nových obchodních příležitostí a projektů.

2007 – s Viktorem Sinajským a kolegy zakládá designérské studio Viewart s. r. o.

2009 – společně s obchodní partnerkou zakládá společnost FINEZZA design, která se specializuje na prodej italského nábytkového designu.

2010 – pod odbornou garancí Karla Kobosila vzniká paralelní neziskový projekt DEZZIGN point, pod kterým pořádá designérské soutěže pro studenty a výstavy různých autorů.

2011 – společně s Viktorem Sinajským zakládá nové projekční studio design ATAK.

2012 – spoluzakládá FINEZZA reality a spouští pod obchodní značkou Realitní společnost České spořitelny realitní služby a služby spojené s financováním projektů.

2013 – s potomkem slavného výrobce houslí Lucou DM Stradivarim rozvíjí působení značky STRADIVARI design na českém a slovenském trhu.

2014 – stává se spolupracujícím konzultantem ve společnosti Green plus se zaměřením na design management pro střední a malé firmy.

2015 – ukončuje spolupráci na projektu FINEZZA.

2016 – paralelně se studiem design ATAK funguje i jako konzultant pod realizační firmou czechdesign management s. r. o.

2016 – vstupuje jako člen správní rady do charitativního projektu Nadace – Pro dětský smích, kde se ve svém volném čase věnuje manažerským úkolům a jejímu dalšímu rozvoji.

www.designatak.cz

NEPROPADEJTE BAREVNÝM ILUZÍM

Ing. Mgr. Jana Dannhoferová, Ph.D.

Budiž světlo, budiž barva

Světlo a barva, dva vzájemně provázané jevy. Bez světla by nebylo barev. Ale co jsou vlastně barvy? Určitý způsob vizualizace světelné energie? Isaac Newton by řekl, že ve fyzice žádné barvy neexistují! Ve fyzice existuje pouze světelné spektrum a barvy existují pouze ve vašich očích a ve vašem mozku. A protože jsou tyto orgány dokonalé i nedokonalé zároveň, často vás při těchto fyziologických zrakových vjemech klamou.

Zrádné odstíny modré

Myslíte si, že vnímáte všechny barvy stejným způsobem? Omyl! Lidé jsou k různým barvám různě citliví. Střed sítnice neobsahuje téměř žádné číčky s modrým fopigmentem, proto je u lidí nejhorší schopnost rozlišit právě odstíny modrých barev. **Nepoužívejte kombinace modrých odstínů na malých či tenkých objektech, které jsou pro vás důležité.** Naopak nejcitlivější je váš zrak na zelené odstíny barev. Tento jev se zřejmě vyvinul v pravěku, kdy lidé potřebovali dobře vidět jak při denním světle, tak v zeleném šeru pralesa.

Únava barvami

Na únavě očí se mnohdy významně podílejí také barvy, přesněji řečeno určité barevné kombinace, které dokážou unavit zrak rychleji, než byste si mohli myslet. Čočka lomí paprsky v závislosti na jejich vlnových délkách, k čemuž dochází nejen při zaostřování blízkých a vzdálených předmětů, ale i při pozorování barev. Barvy, které jsou ve spektru umístěny blízko sebe, můžete vnímat i bez přeostržení (například červená a oranžová, žlutá a zelená). Jiné barevné kombinace oko vnímá tak, že přeostrňuje na barvy, které jsou od sebe ve spektru mnohdy vzdálené (například červená a modrá). **Důležitou informací proto nikdy nesdělujte barvami z opačných krajů viditelného spektra.** Oči musí častěji přeostrřovat, což vede k námaze očních svalů a rychlé únavě zraku. Jak dlouho například vydržíte pozorovat následující obrázek? Dokážete si představit, že byste takto četli celou knihu?

Jak dlouho vydrží váš zrak ostřit
na červenou a modrou barvu?

Jak dlouho vydrží váš zrak ostřit
na červenou a modrou barvu?

Obrázek 1: Kombinace barev vzdálených ve spektru

Tma – přítel, či nepřítel barev?

Když je tma, tak většinou nevidíte vůbec nic, natož barvy. S rostoucí intenzitou osvětlení se lidské oko postupně stává citlivým i na pestré barvy. **Změna intenzity osvětlení způsobuje změnu sytosti barev!** Tento jev (označovaný jako Purkyňův) má zejména pro obor interiérového designu prvořadý význam. Znamý český vědec pozoroval barvy v ranním šeru a první barvou, kterou při nízké hladině osvětlení zpozoroval, byla modrá. Ta se za šera jevila ze všech sytých barev jako nejsvětlejší. Teprve pak se s rostoucí intenzitou světla začaly objevovat další barvy. Z Purkyňova jevu vyplývá, že **nejvíce sytých barev jsme schopni rozlišit při plném denním světle**, kdy se jako nejsvětlejší jeví žlutá, o něco méně světlé jsou oranžová, červená a zelená a tmavší pak modrá a fialová. **Zatímco žlutá nejlépe vynikne ve světle, zelená či modrá v polostínu.**

Zajímavý důsledek jasové adaptace oka je možné pozorovat na následujícím obrázku. Uprostřed bílého a černého čtverce je vždy stejná sada obdélníků, které jsou vyplněny různými odstíny šedé barvy. Zatímco na černém podkladě jste schopni vnímat rozdíly jasů, na bílém podkladě si rozdílů v jasech sotva všimnete.

Obrázek 2: Jasová adaptace oka

Barvy, které neodpovídají realitě

To, jak vnímáte barvy, závisí na mnoha faktorech. Barva samotná není nikdy rozhodující. Důležitou roli hraje nejen charakteristika vašeho zrakového ústrojí, ale také vaše subjektivní zkušenosti s barvami, barva světla a okolní barvy. Lidské oko totiž může za určitých okolností chybně interpretovat pozorovaný obraz. Během zpracování a vyhodnocování zachyceného vjemu pak může mozek dojít k závěrům, které neodpovídají realitě. Zde je ukázka několika vybraných fyziologických optických klamů založených na působení barev.

Následný kontrast

Následný kontrast (též paobraz, negativní obraz či klam trvání vjemu) je založen na skutečnosti, že **zrakové ústrojí společně s mozkem je schopno vnímat určitý obraz i poté, co jeho bezprostřední podnět již pominul,**

Obrázek 3: Negativní paobraz

tedy po skončení osvitů sítnice. Důsledkem je zjevení negativního obrazu, který odpovídá původnímu světelnému podnětu. Doba závisí na intenzitě, silnější světelný vjem většinou doznívá déle. U sytých barev navíc dochází ke snížení citlivosti na danou barvu. Vzniklá ztráta je kompenzována takzvanou komplementární barvou. Vše názorně ilustruje následující ukáзка s úkolem pro vás: upřeně pozorujte nejméně půl minuty černý bod uprostřed obrázku. Rychle pak pohlédněte na bílou zeď, bílý či šedý papír. Uvidíte krásnou červenou hvězdu.

Současný kontrast

Současný (též simultánní) kontrast vzniká pozorováním dvou sousedních barevných ploch, které se mohou lišit barevným tónem, sytostí či světlostí. **Lidský zrak se snaží vytvářet co nejzřetelnější obraz v oblasti středového vidění, proto zdánlivě zvětšuje rozdíly sousedních barev.**

Speciálním případem současného kontrastu je tzv. světlostní indukce, která se nejvíce projeví u bílé a černé barvy, které vykazují největší světlostní rozdíl. (Výrazný je také světlostní kontrast mezi žlutou a fialovou.) **Tmavší plocha své bezprostřední okolí zesvětluje, kdežto světlejší plocha své okolí ztmavuje.** Na následujícím obrázku jsou dva menší čtverce uprostřed vyplněny stejným odstínem šedé barvy. Čtverec vlevo s tmavým pozadím se zdá být světlejší (a větší) než čtverec vpravo se světlým pozadím, který se jeví jako tmavší (a menší).

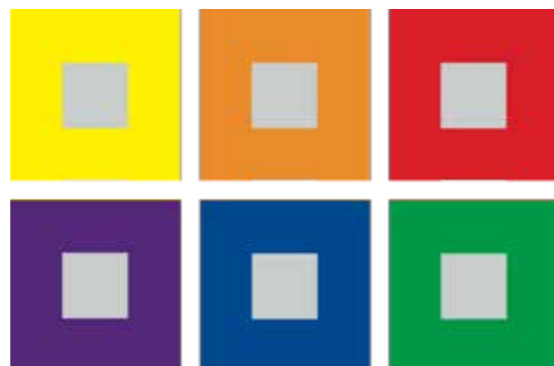

Obrázek 4: Světlostní indukce

Obrázek 5: Whitova iluze

Všimněte si, že zde dochází nejen k iluzi světlosti, ale také k iluzi velikosti. Se světlostním kontrastem totiž částečně souvisí také iradiace (přezařování). **Světlé plochy na tmavém pozadí se jeví jako větší, naopak tmavé plochy na světlém pozadí se jeví jako menší.** Tento jev je potřeba řešit, zejména když pracujete s písmem či ornamenty. Světlejší barvou textu nebo tmavší barvou podkladu docílíte zdánlivého zvětšení písma v ploše.

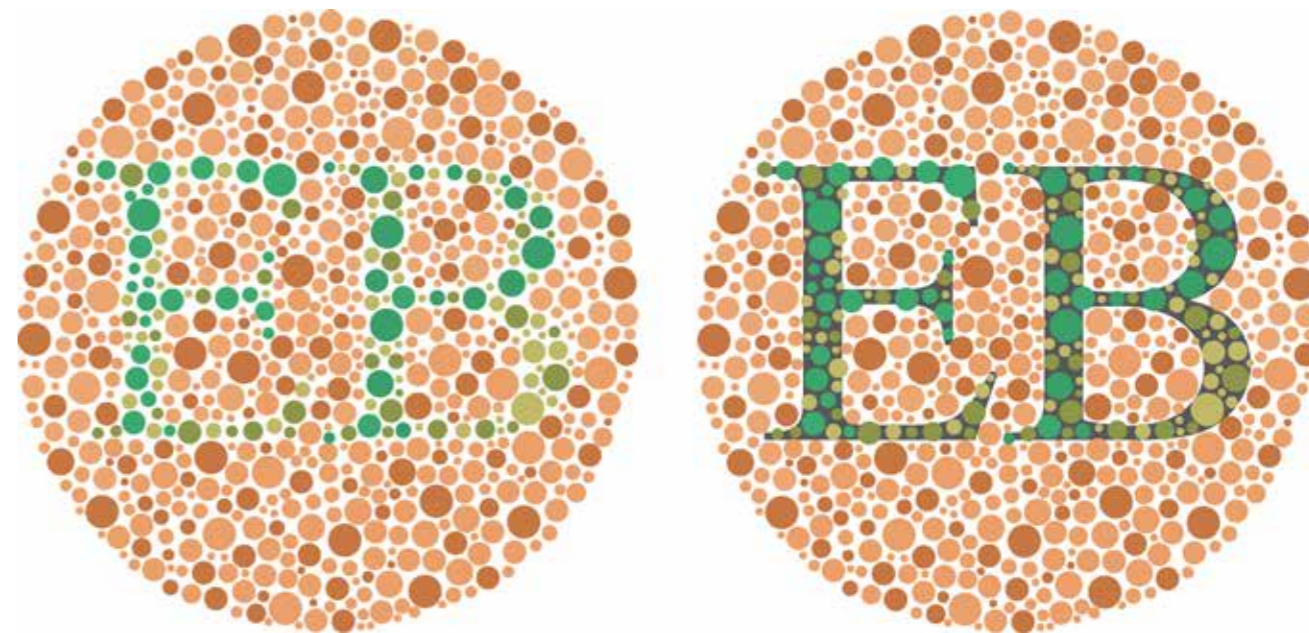

Obrázek 6: Barevná indukce

Další variantou současného kontrastu je barevná indukce. Lidské oko totiž vyžaduje, aby jakákoliv barva byla vyvažována barvou komplementární (též doplňkovou). Pokud taková barva není po určitou dobu v přichozím světle přítomna, automaticky ji systém vidění generuje. Sami si to můžete vyzkoušet, když budete delší dobu pozorovat plochu určité barvy. Po chvíli se bude zabarvovat barvou doplňkovou. Například šedý čtverec na zeleném pozadí získá načervenalý nádech, kdežto šedý čtverec obklopený červenou barvou se bude tónovat do zelena.

Poruchy barvocitu

Jako barvocit je označována schopnost vnímat barvy a vzájemně je od sebe rozlišovat. Ať už pracujete s barvami kdekoli, je potřeba myslet na to, že někteří lidé mají tuto schopnost omezenou, případně ji nemají vůbec. Výraznější poruchu barvocitu má přibližně každý dvanáctý člověk. Uvádí se, že nejčastější poruchou barvocitu je snížená citlivost na zelenou, často však dochází ke splynutí červeného a zeleného pigmentu. V extrémních případech mohou někteří lidé vnímat pouze dvě barvy (skupina teplých barev splyne ve žlutou, skupina studených barev v modrou). **U důležitých prvků je vhodné nespolehat se jen na odlišení barvami, použité barvy by měly mít vždy dostatečný kontrast.** Jednou z cest, jak to ověřit, je převést barvy do odstínů šedé. Lidské oko vždy zaostřuje hrany zejména podle výrazných změn jasu. Pozor je potřeba dávat například na červenou a zelenou, které mají stejný stupeň jasu.

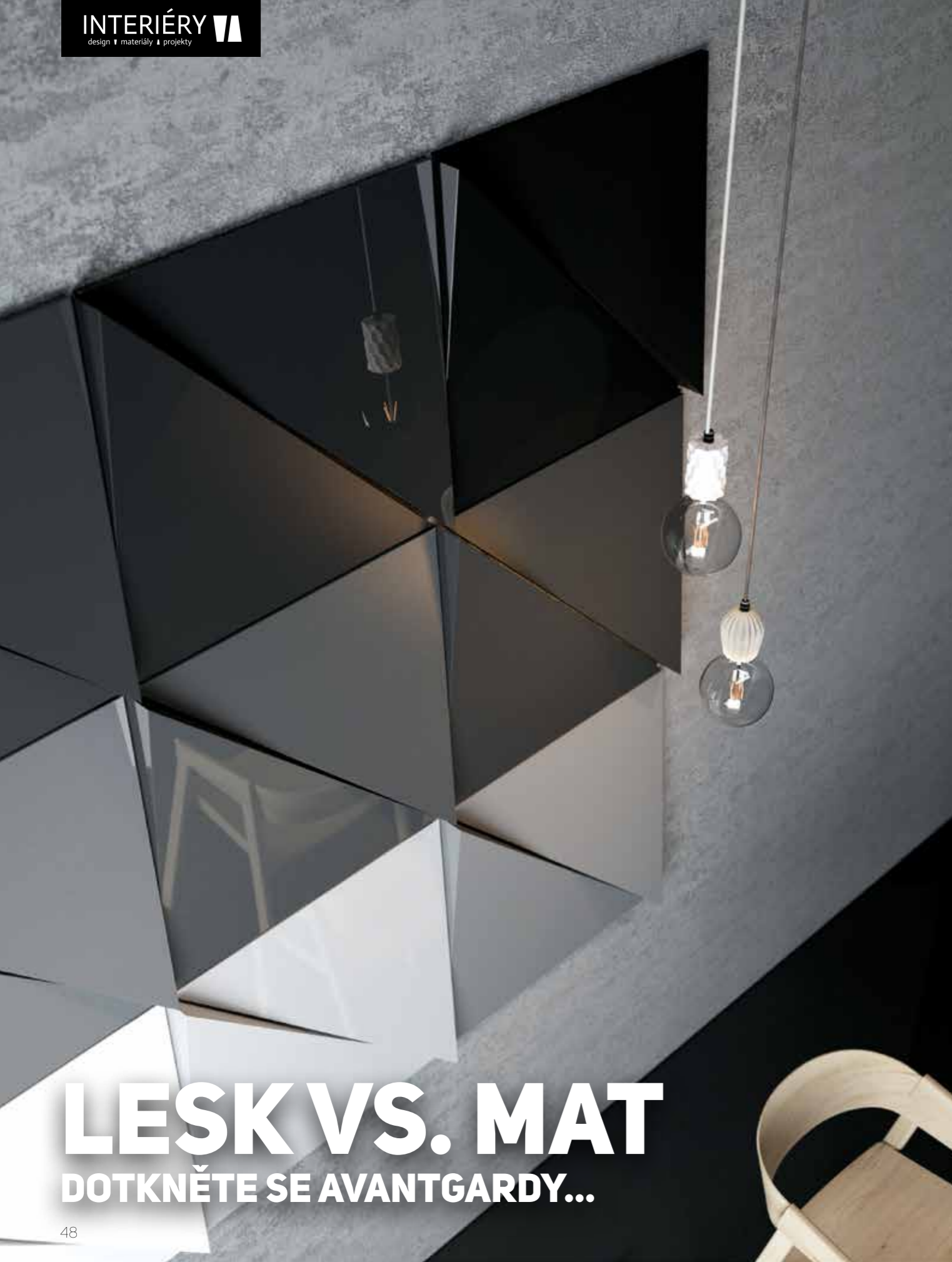
Obrázek 7: Ukázka Ishiharova obrazce pro testování poruch barvocitu

Každý to vidí jinak aneb další iluze přicházejí s věkem

Vnímání barev je vždy velmi subjektivní a s věkem se často mění. Malé děti jsou oslabeny ve vnímání červených odstínů (vlivem nazelenalého zbarvení čočky), staří lidé mají ještě více sníženou citlivost na modrou (čočka i sklivec se zbarvují do žluta). **Lidé s ochablým zrakem mohou vnímat barvy, ale potřebují daleko silnější intenzitu barevného podnětu.** Vždy, když pracujete s barvami, je proto potřeba mít na mysli fyziologii lidského zraku a počítat s tím, že ne vše je takové, jak se nám na první pohled jeví.

O autorce

Ing. Mgr. Jana Dannhoferová, Ph.D., vystudovala Fakultu informatiky Masarykovy univerzity v Brně, kde studovala počítačovou grafiku a grafický design pod vedením doc. Mgr. Vítězslava Švalbacha, CSc., a Provozně ekonomickou fakultu Mendelovy univerzity v Brně, kde dodnes působí na pozici odborného asistenta v Ústavu informatiky. Vyučuje předměty zaměřené na počítačovou grafiku, grafický design, digitální fotografii a vizuální komunikaci. V minulosti působila jako grafik v nakladatelství pedagogické literatury, vydala knížku o barvách s názvem Velká kniha barev – kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry.

LESK VS. MAT

DOTKNĚTE SE AVANTGARDY...

- Představujeme 6 + 6 nových vzorů akrylových desek v ultralesklém a supermatném provedení.
- Zde objevíte kontrast i soulad v jediném materiálu s různými povrchy.
- Jedná se o spojení elegance a extravagance s dlouhotrvajícím vizuálním i hmatovým dojmem.
- Tyto nadčasové materiály mají vylepšené vlastnosti pro rezidentní i komerční projekty.
- Jsou to dokonale sladěné povrchy pro návrhy a realizace bez hranic.

Desky Acrylic Gloss a Acrylic Matt jsou součástí nové kolekce dekorů Global collection **Kronodesign**®, která bude uvedena na trh v lednu 2018.

kronospan

www.kronospan-express.com